

Déli Hírlap

A bányási magyarság napilapja, mely a kora reggeli órákban jelenik meg a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE
 vezetésével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
TIMIȘOARA
 I., Brătianu-tér 3.

A Timis-Torontal-i törvényszék időszaki lapok nyilvántartásában történt bejegyzés száma: 83 (Dosa. No. 934/1938.) Telefon: 28-10.
Dr. VARNAY ELEMÉR
 felelős szerkesztő.

A gyermeklélek megmentése

A gyermekek örökös derűje, az ártatlanság verőfénye, a természet és a körülöttünk lezajló élet mindig újabb és újabb felfedezése, a gondtalan napok vidám sorozata, mind-mind egy boldog fejezet; az emberi élet legszebb korszakából. A szeretet az öröm egy piciny Atlantisz-szigete, melyre mindig visszagondolunk, amelyről sokat mesélhetnénk, ha tudnánk, mi ben rejlik, hol van, hová tűnt ez a kis életrezt. Vannak azonban, akik már életük elején megzilelik a szomorúságot, a vigasztalhatatlanságot. Vannak, akik zárkóztak, töprengők, riadtak lesznek, akikből nem mosolyog a lélek szépsége, akikből az őszinte jókedv szikrája nem pattan ki. Akiknek egyetlen bizonyosága talán egy visszamaradt fénykép, vagy még az sem, hogy valaha gyermekek voltak.

Eliszorul a szívünk, ha elgondoljuk ezeket a hosszú éveket, elfásult napokat, azt a sok-sok ok nélküli szomorúságot és azt a mérhetetlen veszteséget, amely ebből a társadalomra hárul. Elhangzott egy kiáltás, amelynek még nem támadt kellő visszhangja. Elhangzott egy szó, amely az emberi élet folytonosságának legharmonikusabb akkordja, egy szülészeti otthon alapítása. Akinek ez a gondolata volt, az ember volt, gondolkodó, aki nemcsak a kézzelfogható és az őt körülvevő dolgokkal tudott megismerkedni, hanem a távolba is látott és tudja azt, mit akar és mit kell tennie.

Kötelességünk nekünk is megtanulni, hogy ne a külső körülmények legyenek befolyással életünkre, hanem lelkünk minden adottságával igyekezzünk úrrá lenni körülményeink felett.

Kötelességünk biztos révbe vezetni kicsiny társadalmunkat, hogy ott, ama biztos révparton virágzásba hozzuk a bokrokat, a családi élet zöldség csemetéit, amelyeknek emelkedő sudarairól kelnek ki társadalmi közösségünk évezredes tölgerei.

Itt azonban meg kell állnunk... Valami disszonancia van az eddig elmondottak felett, valami kékes félhomály borul az isteni eszme fölé. És pedig az, hogy látni gyermekeket, akiknél az iskola, a templom, a család, az ucca fogalmában fejeződik ki. Vannak gyermekek, akiket nem veszünk észre, akikben későn ismerjük fel, hogy számukra sohasem halt meg az Isten, mert sohasem élt a lelkükben. És vannak gyermekek, akik soha nem ismerték meg a napvilágot, az életet, akik meghaltak, mielőtt élni kezdek volna.

Bűn ez!... Nemcsak egyéni, hanem társadalmi bűn. Halálos lehet egy nemzetre, halálos egy fajra és halálos önmagunkra egyaránt. Sarba tiprása ez az isteni képmásra való hasonlatosságunknak. És ha gondolkozunk ezen, mindinkább tökéletesednek gondolataink. A szülészeti otthon megalapítása mellett feltétlen szüksége mutatkozik egy napközi gyermekotthonnak, melynek hivatása volna az ucca fogalmát és a bűnt ismeretlenné tenni a gyermeklélek előtt. Mert az életet adóknak az életben maradáshoz szükséges kenyérdarabért kell küzdeniük, kora reggeltől késő estig és így nem érnek rá gyermekeiket társadalmi szellemben nevelni.

Hogy miért kell napközi gyermekotthon és hogyan kellene azt megoldani, ahhoz nem kell kommentár és azt nem is lehet újságcikk keretében összeszeríteni. Tudni kell azonban a tisztaságnak és az erőnek ezt a lángolását feléleszteni, tudni kell vágatni a fenséges felé, sóvárogni a mennyei után és azt a nagy kísérletet, az emberi lélek fellendítését egy más élet felé, keresztül kell vinni. Meg kell történnie ennek a keresztelnélküli megváltásnak, hogy az elpusztulásnak, a nyomornak az ígéretei be ne teljesüljenek. A nyomornak és a szegénységnek óriási vannak, akik mérföldes léntekkel átlépnék az orszá-

gokon, áthágnak a mélységes tengeren, ledöntik fejükkel a csillagokat. Az ő uralmuk alatt az elméletek nem hatnak, az ideológiai elsatnyulnak és felüljárnak a borzalmak, szomorúságok, a szegénység és az elviselhetetlenség gyötrelmei.

A szegénység gondoljai olyan nehezek, hogy nem lehet az ilyen szülőket társadalmi gondokkal és eszméikkel megterhelni. A szükség és a nyomor fantómaival olyan erősek, hogy nem lehet azokat hangzatos szavakkal és szociális eszméikkel lehetlenné tenni, csak cselekedetekkel!

Ki kell emelni tehát a megszokottság puha fészkéből mindazokat, akik nem ismerik a cselekedet, a munka üdítően friss rohamát és a társadalomra jótékony hatását.

A szegénységet kell tehát legyőzni, mert ez az oka a sok gyermekhalandóságnak, a nyomor az alapítója az ucca iskolájának, ez teszi érzéketlenné a közösség lelkét a társadalmi eszmék iránt, a gyermekért elhangzott kiáltás szavát elfojtja és a némaság leplelve beborítja. Meg kell kezdenünk az építő munkát és nem beszélni róla. És a kijelentés, amely megtörtént a gyermek-

lélek felépítése nevében, ne legyen a pusztába kiáltott szó, ne a személy tekintélye, aki azt kijelentette, adja meg az értékét ennek az igazságnak, hanem az idők parancsa és a fajtánk iránt való kötelesség. Első kötelességünk tehát összegyűjteni az anyagi alapot, amelyet két lélekembar már megalapozott. Adjon mindenki, amennyit tud, a fölöslegesét, még többet, járuljunk hozzá még áldozatok árán is. Adjunk önmagunknak és önmagunk által gyermekeinknek, hogy a bölcső csillogó világán keresztül megérezzük az új hajtások friss szelét és a közeledő társadalmi boldogságot.

Két út áll előttünk, az egyik a forró és egészséges élet lüktet, a másikon sápadt szellemek suhannak. Válasszunk tehát! Ne elégedjünk meg avval, hogy felismertük az igazság kapuját és azt lelkiismeretünk megnyugtató gondolatrongyainkkal beburkoljuk, ne elégedjünk meg avval, hogy megérezzük az örvényt körülöttünk, hanem hallgassuk meg a zajló élet felkiáltásait, a fenséges nagy élet szenvedélyes dübörgését, amelyben ott keringenek az új idők dalai, ahol nem a közöny, a tétlenség, hanem a cselekedet és a dobbanó szív érzelmei lesznek a mértékadó törvények.

Varinyi István

Az új világrend: egységes nemzeti államok létesítése

Németország minden súlyát latbaveti a délkeleti békéért. Román és külföldi lapok a román-magyar viszony rendezéséről

A Rador hírszolgálati ügynökség jelentései

Bucurestiből jelentik: Az Ordinea című lap a román-bolgár tárgyalásokkal foglalkozva, megállapítja, hogy Románia olyan politikát folytatott, amely az ország belpolitikai egységére vezetett. Románia hajlandó a szomszédokkal való vitás kérdések elintézésére. Nyilvánvaló azonban, hogy ezeket a kérdéseket nem lehet egyoldalú megoldásokkal és engedelményekkel felszámolni. A megegyezésnek Románia és Bulgária között kölcsönösen kell alapulnia. Románia elvárja, hogy Bulgária is ugyanolyan hajlandóságot tanúsít ebben a tekintetben, mint amilyen az ő részéről megnyilvánult.

A két állam meg fogja érteni egymást anélkül, hogy harmadik félnek is részt kellene vennie a tárgyalásokon.

Kivánatos, hogy a megbeszélések úgy folyjanak le, hogy egyik fél se kölcsönözze oda szívét másoldaról jövő sugallmazásoknak. A mostani órák egyformán nehezek és fontosak úgy a románok, mint a bolgárok szempontjából. Meg kell találni azt az emelkedett szempontot, amely

összhangba hozza a két nemzet igényeit.

„Ebben a szellemben akar Romania Magyarországgal is megegyezésre jutni.

Hasonló szellemben ír az Univerusul is „Megegyezés a szomszédokkal” című cikkében.

Az olasz sajtó — jelenti az Univerusul — részletesen közli a balkáni helyzetről szóló bucarestii, budapesti és szófiai híreit. Ugy véli, hogy a román-bolgár tárgyalások aránylag könnyen eredményre fognak vezetni. Megenlíti a német lapokban Bucurestinek és Budapestnek adott tanácsokat, hogy kísérleljék meg mindkét részről mérsékelt álláspontra helyezkedve a megértés és a jóakarati szellemben létrehozni a megegyezést.

Az olasz-román viszonytal kapcsolatokban közlik az olasz lapok azt a hírt, hogy olasz gazdasági bizottság készült Bucurestibe, az olasz vasútiügyi bizottság elnökének vezetése alatt azzal a céllal, hogy az olasz-román gazdasági kapcsolatokat a jelenlegi viszonyoknak megfelelően szabályozzák.

„Angol mesterkedések” zavart akarnak keltetni

Bucurestiből jelentik: A „Seara” című lap foglalkozva a román-bolgár tárgyalásokkal, hozzáfűzi, hogy Románia ugyanilyen reálpolitikai egyezményre akar lépni Magyarországgal.

Bucurestiből jelentik: A „Seara” című lap hosszasan foglalkozik az „Uj Magyarország” című budapesti lap egyik cikkével, amely eltéli azokat az angol mesterkedéseket, amelyek zavart akarnak keltetni a Balkánon. A lap mezállapítja, hogy

ilyen őszinte és tárgyilagos hangot rég nem lehetett hallani a magyar sajtó részéről s megállapítja, hogy

az ilyen jellegű cikkek hivatottak arra, hogy a kibontakozást elősegítsék.

A lap végül megenlíti, hogy a bolgár-román kérdés rendezését politikai szempontból reális javulásnak kell tekinteni s utal arra, hogy a közeljövőben tisztázódások történnek.

Kölcsönös jóakarata a bolgár kérdésben

A Romania című lapban Paleologue, a közeledőket írja:

„Biztos jelek mutatják, hogy a román-bolgár viszony a kiegyenlítés útján halad. A két szomszédos ország közötti kérdések megoldását nyerneik és

mi a magunk részéről a legnagyobb jóakarral támogatjuk az ügyet, úgy, amint arról az elmúlt esztendő során is tanubizonyoságot tettünk. Baráti és meghitt kapcsolatok akarunk népeink között. Úgy látszik, Bulgária részéről is hasonló szándék nyilvánul meg. Ebben a mi és szomszédaink közötti hosszú békét biztosítani látszó légkörben folynak a tárgyalások azoknak a kérdéseknek a rendezésére, amelyek eddig szétválasztottak bennünket egymástól. Aki megegyezésről, közeledésről beszél két állam, illetve szomszédos népek között, ezalatt egyenlő törekvéseket ért, hogy a nézetkülönbségeket eltávolítsák és megteremtsék a közeledéshez szükséges feltételeket. A kölcsönös megegyezés és tartós közeledés feltételei nemcsak mindkét fél részéről megnyilvánuló jószándék, hanem a kölcsönös elhatározás, hogy közösen megteremtik azokat a feltételeket, melyek mindkét államot kielégítik. Ma Románia és Bulgária között hasonló megegyezésre barátságos légkör uralkodik.

Közvetlen tárgyalásokon és minden idegen befolyástól mentes tanácskozásokon Bulgária és Románia meg tudja találni azokat a feltételeket, amelyek a közeledést és tartós békét szolgálják a két szomszédos ország között.

A jóakarata, úgy egyik, mint a másik részről egyaránt szükséges. A jelen esetben úgy látszik, hogy ebben hiba nincs.

A MODERN ORSZÁGHATÁRT NEM EGYOLDALU INTÉZKEDÉSEK BIZTOSÍTJÁK

Bucurestiből jelentik: Az Argus írja: Két nagy osztályba sorozhatjuk a határokat: földrajzi (természetes) és történelmi (mesterséges) határok. Az előbbi a természet által vont határt az utóbbi az emberi akarat által megjelölt vonalat jelenti. A történelem folyamán az előbbi mindinkább háttérbe szorította az emberi akarat, mely hadászati, gazdasági, néprajzi, sbb. szempontokra tekintettel, húzta meg a határvonalat. A legrégibb természeti határok a hegyek, puszta, folyók, erdők, tengerek voltak, melyek megvédték a népeket az ellenséges támadástól. A modern hadi tudomány fejlődése azonban mind hatékonyabban csökkentette a földrajzi határok jelentőségét. A tengerpart már nem nyújt elegendő védelmet, vasúti pályát építettek a sivatagban, ami pedig a hegyeket és folyókat illeti, légi erővel szemben ez sem jelent sokat, nem szólva a mesterséges akadályokról, erődítményekről, modern kőfalakról, melyek — mint a tények bizonyítják — nincsenek abban a helyzetben, hogy megvédjék az országokat. Az új életformák keretében a modern országhatárt nem egyoldalú intézkedések biztosítják.

A DÉLKELETEURÓPAI HATÁRREVÍZIO NÉMET MEGVILÁGÍTÁSBAN

Berlinből jelenti a Curentul külön tudósítója: Berlinben rendkívül nagy figyelemmel kísérik a Románia és szomszédai között megindult előkészítő tanácskozásokat. Igaz ugyan, hogy a sajtó csak néha-néha mutat érdeklődést a kérdést iránt, éppen ezért, ami a lapokban megjelenik, annál nagyobb sullyal bír. Ezzel ellentétben politikai és diplomáciai körökben ez a kérdés állandóan napirenden van. Itt az a meggyőződés uralkodik, hogy nem lesz túlnehéz és nem is tart sokáig, amíg a román-bulgár tárgyalások eredményesen, mindkét félre nézve kielégítően befejeződnek.

Viszont Berlinben mindenki megegyezik abban, hogy a román-magyar tárgyalások összehasonlíthatatlanul nagyobb nehézségekbe ütköznek. Eppen ezért mindkét ország részéről engedékeny magatartást várnak.

Németország olyan régen meg van győződve a magyar-román viszony új elrendezésének szükségességéről, hogy minden sulyát latba veti a kérdés megoldására, abban az esetben, ha a két szomszéd egyedül nem tud megegyezni.

Bucuresti részéről azt várják, hogy „gyakorlati és tartós megoldáshoz” folyamodják, Budapest részéről pedig olyan magatartást várnak, amely megfelel a valóságnak és a tényleges realitás ke elrendezéssel összeegyeztethető és ne alkalmazkodjék szigorúan a hagyományokhoz, amelyek az új világgal nem igen egyeztető össze. Az új világpolitikai elképzelést a néprajzi berendezkedés jellemzi: a lehetőséghez képest egységes nemzeti államokat kell alkotni

A szent-istváni birodalom földrajzi és történelmi elképzeléséhez való ragaszkodás egyáltalán nem egyeztethető össze a fenti gondolattal. Eppen ezért

Németország részéről azt várják, hogy Magyarország is egyre jobban alkalmazkodjék a néprajzi valóságokhoz, amelyek — egészen bizonyosan — népcserével még tökélesíthetők is.

A FARNKFURTER ZEITUNG GYAKORLATI MEGOLDÁSRÓL IR

A „Frankfurter Zeitung” cikke a revízió szükségességéről a világsajtóban élénk visszhangot keltett. A román és magyar lapok szószertint közölték a cikket, mely befejezésében a következőket állapítja meg:

A függő kérdések ügye, most már visszavonhatatlanul rendezést nyer — írja az Osservatore Romano

Romániának a dobrudzsai vasutvonalért és a népjóléti intézményekért kárpótlás jár

Rómából jelentik: A Vatikán félhivatalos lapja, az Osservatore Romano vezető helyen, hosszabb cikkben foglalkozik a délkelet európai helyzet alakulásával. Megállapítja, hogy a világháború óta felszínre levő függő kérdések ügye most már visszavonhatatlanul rendezést nyer.

Jó jelnek tekintik Rómában, hogy a román-bolgár tárgyalások a békés megegyezés jegyében alakulnak. A tárgyalásokon egy súlyos pénzügyi kérdést is meg kell oldani, — írja az Osservatore:

Romániának a dobrudzsai vasút vonalának kiépítéséért és ugyanott létesített népjóléti intézményekért kárpótlás jár.

Bossi Raoul a magyar álláspont jó ismerője

Bossi Raoul római román nagykövet küldetésével kapcsolatban az Osservatore megjegyzi, hogy a római román nagykövet személye kiválóan alkalmas a magyar-román tárgyalások vezetésére.

Bossi Raoul huzamosabb ideig képviselte Románia érdekeit Budapesten és behatóan tájékozódhatott a magyar felfogást és álláspontot illetően.

Az Osservatore szerint Bossi Raoul lesz a közvetlen tárgyalások vezetője is.

„A dobrudzsai és erdélyi területi kérdések felszámolása véglegesen eltörli a Dunamedence és a Balkán ellentétét” és a békés együttélés gyümölcsöző korszaka köszönt Európára e vidékére, — fejezi be külpolitikai szemléjét az Osservatore Romano.

MAGYARORSZÁG A MÜNCHENI MEGEGYEZÉS SZELLEMEBEN TÁRGYAL

Rómából jelenti a Stefani ügynökség: A külföldi lap tudósítók szerda esti szokásos értekezletén a magyar-román kapcsolatokról kérdése állott az érdeklődés középpontjában. Minthogy egyes olasz lapok budapesti tudósítói azt írták, hogy magyar politikai körök a román-magyar tárgyalásokkal kapcsolatban a Münchenben létrejött német-olasz-magyar megegyezés alapján állanak, egy külföldi újságíró azt a kérdést vetette fel, hogy milyen jellegű megegyezésről van szó. Olasz részről azt válaszolták, hogy természetesen nem nemzetközi jogi értelemben vett egyezményről, hanem fontos elvi megállapodásokról volt szó Münchenben és ezek meghatározzák Németország, Olaszország és Magyarország

Belágyták a franciák amerikai követeléseit

Washingtonból jelentik: Morgenthau pénzügyminiszter a sajtó előtt tett nyilatkozatában kijelentette, hogy az amerikai kormány most tanulmányozza az Amerikában befagyott francia hitelek kérdését. Ezeket a befagyott hitelek Amerikára azoknak a francia tartozásoknak jóváírására kívánna felhasználni, amely franciaországi tartozások még a világháborúban történt fegyverszállításokból származnak. Az amerikai kormány — mondotta Morgenthau — attól teszük függővé, vajjon mi történik az amerikaiaknak Franciaországban maradt követeléseivel és vagyonával. A befagyott francia hiteleknek régi francia adósságok megfizetésére leendő felhasználást a fegyveripar képviselői is szorgalmazzák.

(Rador)

„Mindenesetre nem Németország hibája, ha Romániának áldozatokat kell hoznia a megoldás érdekében. A Páris környéki békeszerződésekben olyan határt húztak meg Románia és Magyarország között, amelyek célja a két ország közötti ellentét kimélyítése s a nyugati hatalmak politikája számára kedvezőbb talaj előkészítése volt. Románia nagy szolgálatot teane, ha igyekszik kiküszöbölni a viszály minden lehetőségét és ingadozás vagy késelekedés nélkül

olyan megoldásra jutna, amely gyakorlati szempontból elfogadható.

Annál könnyebb a magyar igények kielégítése, mivel ezeket az igazság és méltányosság szelleme hatja át s számolnak a jelenlegi szükségletekkel s helyesebb renddel s szakítottak a történelmi hagyományokkal, mivel azokat nem lehet már összeegyeztetni a világpolitikában bekövetkezett változásokkal.”

A kérdés pénzügyi vonatkozásai tehát megnyugtató megoldást követelnek.

Sokkal bonyolultabbnak tartja az Osservatore az erdélyi kérdést. „Mint ismeretes, — írja a Vatikán félhivatalosa, — a román államférfiak és a Reich, valamint Itália vezetői közötti megbeszélések végén szóba jött egy

román javaslat a népszavazással kapcsolatban.

Magyar részről azonban elutasították a megoldás eme formáját, hivatkozással arra, hogy a magyar miniszterek Berlinben, Hitler és Ciano gróffal folytatott tárgyalásuk során, már megvetették a Romániával szemben fennálló területi követelések rendezésének alapját.”

szág álláspontját a délkelet európai kérdések megoldásával kapcsolatban.

A Giornale d'Italia budapesti tudósítója szerint, illetékes magyar tényezők hangzottak ki arról, hogy Magyarország a lehető legnagyobb jóakarral és a legnagyobb tárgyilagossággal kész leülni a tárgyaló asztalhoz, de természetesen, hogy hasonló megnyilvánulást vár a másik tárgyaló fél részéről is.

A belgrádi lapokat is élénken foglalkoztatja a román-magyar megbeszélések kérdése. A Politika budapesti tudósítója szerint, Budapestben megállapítják, hogy Magyarország készen áll a tárgyalásokra a tengelyhatalmak által sugallt magyallat szellemében.

CAPITOL mozi

Minden idők legnagyobb háborús filmje eredeti harctéri felvételekkel

A lengyel háború

Egy benyomást keltő történelmi okmány. Az előadások kezdete naponta: 4, 6 és 9.15 órákor. Péntek, vasárnap és kedd délelőtt 11 órákor matiné vidékiek részére. Egységes helyár csak délelőtt 11 órákor és délután 4 órákor.

APOLLÓ mozi

Itélet 100 év után a világhírű mérgezési perben!

Mária Lafarge bűnpere

A francia filmgyártás filmremeke. A főszerepekben: Marcelle Chantal, Erich v. Stroheim. Rendezte: Pierre Chenal.

Japán megtámadja Indokínát

Gyásznap volt az angolok számára a csütörtöki nap

A Rador hírszolgálati ügynökség jelentését

Tokióból jelentik: A japán parlament 20 előkelő tagja, akik eddig különböző pártokhoz tartoztak „politikai egyesülésben” szövetkeztek és ennek a gyűlésnek keretében határozati javaslatot dolgoztak ki. A határozati javaslat szerint a kormány és a nép között a legbensőbb összhangot kell megteremteni.

Japán fejlődése és boldogulása szempontjából totális erővel kell felkészülni a totális háborúra, ugyanakkor pedig azt a politikát kell követni nemzetközi téren, amely Anglia minden befolyását megszünteti a Távokfel-
leten.

A római japán nagykövet tárgyalása Ciano gróffal

Tokióból jelentik: A római japán nagykövet több órási megbeszélést folytatott Ciano olasz külügyminiszterrel. A megbeszélések valószínűleg a távolkeleti helyzettel állanak összefüggésben.

JAPAN CSAPATZÁLLÍTÓ HAJÓK A OSENDÉS ÓCEÁNON

Singapurból jelentik: A japán beavatkozásról újabb hírek terjedtek el. Formosa-sziget közelében állítólag újabb japán csapatzállító hajókat figyeltek meg. Japán különböző kikötőiből már napok óta hadihajók és csapatzállító gőzösök indulnak ki, ismeretlen rendeltetéssel.

AMERIKAI ANEM KÉRT FELVILÁGOSÍTÁST
INDOKINA ÜGYEBEN

Tokióból jelentik: Az Egyesült Államok tokiói nagykövete hivatalos japán helyen felvilágosítást kért azokról a sajtóértesülésekről, amelyek japán lapokban láttak napvilágot és Francia-Indokína japán megszállására vonatkoznak. A követ kérdésre kijelentette, hogy a hír nem felel meg a valóságnak és erről szó sem volt a japán kormány tagjai között.

Hainan szigetén történnek a japán csapatösszevonások

Sanghaiból jelentik: A Reuter közli: Indokína helyzete óráról-órára súlyosbodik. Ha figyelembe vesszük a japán tengeri egységek mozgulatait és azon szállítmányokat, amelyeket a kínai vizeken bonyolítanak le, elhihető, hogy a japán haderők képesek bármikor a dél felé irányuló kezdeményezésre. Közútdománu, hogy az utóbbi napokban Formosa és Hainan között elhelyezett japán hajók összpontosítása különösen Hainan vidékén fokozódott.

Az összpontosításnál számos csatahajó, többek

között repülőgép-anya hajók, torpedórombolók és számos csapatzállító hajók is szerepelnek. Valószínűnek látszik, hogy Dél-Kínából nagy számú japán csapatot szállítottak Hainanba.

ÉSZAKKINÁBAN VISSZAVONULNAK AZ ANGOL CSAPATOK

Londonból jelentik: Az angol hadügyminisztérium jelentése szerint azon angol csapatok, a melyek jelenleg Sanghaiban és Észak-Kínában tartózkodnak, visszavonulnak. Ezek a csapatok más részen teljesítenek majd szolgálatot.

Welles Sumner hosszas tárgyalása a szovjetnagykövettel

Washingtonból jelentik: Az újságírók kérdést intéztek Welles Sumner külügyi államtitkárhoz, hogy mi volt a tárgya annak a hosszan tartó tanácskozásnak, amit Umanski amerikai szovjetnagykövettel folytatott. Az államtitkár úgy nyilatkozott, hogy a két ország közötti füg-

gő kérdések minél kellemesebb és barátságosabb formában történő elintézésének mikéntjét tárgyalta meg, mert szerinte a Szovjet és az USA között komoly együttműködő építő munkának kell megindulnia.

Csaknem valamennyi afrikai angol gyarmatba behatoltak az olaszok

Rómából jelentik: A Messagero vezércikkében az olaszoknak Angol-Szomaliban történt előretörésével foglalkozik. Megállapítja, hogy az angol és francia sajtó egész télen és tavasszal arról írt, nemkülönben ezt harsogták az ellenséges rádióállomások is,

hogy Olaszország nem léphet be a háborúba már csak azért sem, mert nem számíthat annak az 52 államnak rokonszenvére, amelyek az abesszini hadjárat idején a népszövetségi szankciókhoz hozzájárultak. Az olaszok azonban két hónapos háborúskodás után megmutatták, hogy elfoglalták Cassalát és Salavat, Kenyában Olaját és kezükben van ma már Angol-Szomal egész keleti része, sőt a napokban Zeila kikötőjét is elfoglalták. Az olasz tengeri és légerő ma már ellenőrzést gyakorol az egész arcvonalon és kikötősoron.

CSÜTÖRTÖKÖN 15 ANGOL HAJÓT ÉS 36 REPÜLŐGÉPET SEMMISÍTETEK MEG A NÉMETEK

Berlinből jelentik: A pénteki német sajtó azzal a német hadijelentéssel foglalkozik, mely beszámol arról, hogy 62 ezer tonnányi 15 hajót süllyesztettek el a németek és 36 vadászpilótát lelőttek. Ez a nap, írja a Berliner Börsenzeitung, a német háborús korszak dicsőséges napja, a

mely beszédesen igazolja a birodalom tengeri és légi fölényét és megvilágítja azt is, hogy mi vár Angliára ebben a háborúban.

Az angolok naptárjukban augusztus nyolcadikát nemzeti gyásznappént jelölhetik meg, amely döntő dátuma annak a leckének, melyet a nemzetiszocialista Németország egyszersmindenkorra ad a plutokrata világnak, mely Németország fiatal nemzedékének megsemmisítését akarta.

A HÁBORU DÖNTŐPONTJA ÉRKEZETT

Szófiából jelentik: A bolgár lapok az olaszok Szomaliban elért győzelmeivel kapcsolatban megállapítják, hogy a háború döntő szakaszához érkezett és Olaszország az Angol Világbirodalom szívében: Afrikában méri a döntő csapást Nagybritanniára.

KIMÉLETLEN LESZ A FRANCIA FELSŐ- BÍRÓSÁG

Vichyből jelentik: Azon francia felsőbb bíróság, amely a háború előidézéséért és a francia trágédiáért vonja majd felelősségre a bűnösöket, ünnepélyes keretek között került beiktatásra. Ezzel kapcsolatban a francia péntek reggeli sajtó megállapítja, hogy a felelősség kérdését, amely egyes volt franciaországi vezetőembereket ter-

hel, a legerélyesebben és a legkiméletlenebb módon állapítják meg.

A Petit Parisien írja:

Nem lehetünk könyörületesebbek más iránt, csakis a szegény ország, a mi katonáink és azok iránt, akik a halottaikat síratják. A bűnösök tudomásul kell vegyék, hogy sem az igazságszolgáltatás, sem a közvélemény nem bocsáthatja meg a felelőtlenséget és az elkövetett hibákat.

ANGOL TENGERALATTJÁRÓK PUSZTULÁSA

Londonból jelentik: A tengernagyi hivatal közli, hogy az Oswald nevű tengeralattjáró, amely a Földközi-tengeren tartózkodott, elsüllyedt.

Wangonból jelentik: A „Chemendin” nevű 7796 tonnás angol tengeralattjáró Wangonból jött el a nyílt tengeren eltűnt.

Harcéri jelentések

El-süllyesztettek a németek egy egész angol hajókaravánt

Berlinből jelentik: A vezéri főhadiszállás jelentései augusztus 9-én délben: A tegnap kladott rendkívüli hadijelentés beszámolt arról, hogy hadihajókkal kísért felfegyverzett kereskedelmi hajókból álló hajókaravánt támadtak meg és a támadásuk során el-süllyesztettek nyolcezer tonnányi hajóteret, míg 6 ezer tonnányi hajóegységeket megrongáltak. Ezenkívül bombázó gépeink egy tartályhajót felgyújtottak. A német bombázó gépek Wright sziget déli oldalán ellen hajtottak végre eredményes támadást, majd a sziget mellett haladó

hajókaravánból 12 kereskedelmi gőzöst süllyesztettek el találatokkal, összesen 55 ezer bruttó-regisztertonna tartalommal.

Több kereskedelmi hajó megsérült. E sorozatos támadások során az egész tengeri vonalon 28 angol hajót találtak el.

Dower közelében a légihaderő egységei 23 zároléggömböt pusztítottak el.

Wright szigete körül nagy légi csata fejlődött ki és ennek során 49 angol repülőgépet semmisített meg a német légihaderő, míg tíz német gép nem tért vissza kiindulási pontjára. Két német vadászpilótának kényszerleszállást kellett végéne. Liverpool és Bristol ellen is eredményes légitámadásokat hajtottunk végre, míg az angol kikötők előtt a légiaknak irerakása e napon is természetesen folyt. Angol gépek Nyugat-Németország különböző pontjai felett szálltak el, de mindenütt erős légharóttal tüzelt találkoztak, úgy kénytelenek voltak elmenekülni. Egyes ledobott bombák épületeket rongáltak meg, egy ember megsebesült két gépet lelőttek.

ÚJABB OLASZ TÉRHODÍTÁS SZOMÁLIBAN

Rómából jelentik: Az olasz nagyvezérkar 63. számú jelentése. Északafrikában a kyreneikai határon 16 olasz vadászpilótát viwott elkeseredett légi harcot 26 angol vadászpilótával. Dacára a nagy számbeli túlsúlynak a hős olasz pilóták 5 angol gépet lelőttek. Két olasz gép nem tért vissza támaszpontjára. Angol-Szomal területén elfoglaltuk Hargejivát helységét.

Lapzárta

Newyorkból jelentik: A Lista nevű norvég gőzös, amely nagy rakományval haladt Európa felé, bombatalálat következtében elsüllyedt. Az elsüllyedést nagy robbanások előzték meg. A hajó legénységét sikerült megmenteni.

★

Kairóból jelentik: Az egyiptomi kormány rendeletet adott ki, az idegenellenőrzés megszűrésére. A rendelet alapján a diplomáciai kar tagjainak kivételével, valamennyi Egyiptomban tartózkodó idegen tartozik a rendőri hatóságoknál jelentkezni, ahol egyenként adnak ki számukra új személyazonossági igazolványokat.

★

Algecirásból jelentik: Gibraltárból érkező hírek szerint, a legutóbbi napok bombázásai következtében az arzenál súlyosan megrongálódott, több fontos katonai épületben robbanások történtek, fegyver és municióraktárak kigyulladtak.

★

Genfből jelentik: Vichyből érkezett hírek szerint a franciaországi japán nagykövet pénteken hosszasan tanácskozott Baudoin francia külügyminiszterrel. Francia politika körök véleménye szerint a tárgyalások Francia-Indokína kérdésével állanak összefüggésben.

Egy falu, ahol mindenki spiritiszta

Lukafa. Ebben a faluban mindenki spiritiszta. Mindenki, Teri, a fűzőlány, a molnár, az éjjeli bakter és a ketholdas gazda egyaránt. Mindenki, tehát száz lélek. Mert ebben a játékszer-nagyságú kis zalai falucsukában, Lukafán száz ember éldegél: halászik a Zalában, krumplit kapál és vargányázik az erdőkből. Vasárnap délután alszik, eszik, iszik és politikáz. Este pedig otthagyja az ágyat, a kalinkót, a vinkót és a politikát: fölkerelkedik és hallgatag, csodaváró emberek népvándorlása vonul Fehér Péter kisdéd otthonába. Itt nincs tanácskozás és nem viaskodnak vasárnap esti programért. A korsmáros bezárja a korsmát, a harangozó elcsön-díti az Avét, a gazda megitat, a gazdaasszony leteszi a tejes-zsetért, mindenki tudja, hogy este negyedkilenckor „szeánszra” gyülekezik a falu.

A „SZELEMES” NEM SZELEMES

Jön mindenki.

— Gyűn a szellemes Treszka — újjong va-laki, érezni hangján, hogy Treszka jelenléte különös fényt ad a spiritiszta-gyülekezetnek. (Treszka egyáltalán nem szellemes. Arra a kérdésre, hány óra van, hanyag és bölcs iróniával — egyáltalán nem szellemesen — azt felelte: „mint tegnap ilyenkor“.)

A lukafai szeánsz társadalma ugyanis „szel-lemes”-nek nevezi a szellemek jóbarátját. Treszka biztosan jó cimboraságban él a láthatatlan „okos lényekkel”, akik vasárnap este túlvilági gondjaitak szegre akasztják és belebújnak a lu-kafai „smédiumokba”.

Gyűn a szellemes Mária, meg a szellemes Jan-csi bácsi. Hókusz-pókusz: kezdődhet a szeánsz. Az atyafi elhessegeti külső gondolatait, megpödrörinti a bajuszát. A szomszédasszony is megjűhászódik, a másik szomszédasszonyból kezeshárány lesz.

KEZDŐDIK A HALANDZSA

A lámpa fénye vékony rétegben kenődik szét a fejkendőkön, meg a csizmákban. Viasz-sárga babák lesznek az acélzím parasztbácsik-ból. A szeánszon így is illik. Kint rikoltoz a sza-porahangú éjszakai madár és kísértetek lármája tütöl a kutyák torkából.

Kíváncsi éjszakai lepék döngenek bele a fűcsendbe, az atyafiak pedig átszellemülnek.

— Haba abahunpapa nuba habi, hünpüpi, mpibili habahunpaliba, hüdünsiüdi tüüü, anya-funtya Lidi, tutyú dödö — nyihog, viháncol és nyerit egy pergamentbőrű asszony.

— Haba, hdi — és vonaglik, mintha testén 220 voltos áram futott volna végig; sárgulnak és vörösödnek, aztán midszanti kalácsa fonód-nak össze hártvabőrű ujjai, szemgolyói tornász-nak, mintha pokoli hatalom játszana szonglör-játékot a két eleven „látó” gömböcskével.

— Hüdün siüü, funtya — a népség meg-retten és éhes szemekkel kapaszkodik bele az ér-telmetlen szellemzavakba.

— Szellemtestvér, nevezd meg magadat, alázd meg magadat, mert gyenge vagy, látod, még beszélni sem adatott meg — így noszogatja a körzetvezető tekintély a szellemtestvért, de a

szellemtestvér most gyötrődik az ürben és nem tud megszólalni.

JÖN AZ OKTATÓ SZELEM

A hallgatóság hallgat, kint az udvaron egy hitetlen asszony kacagni kezd, eszelősen visito-zik s nekidől a krokodilbőrű körtefának, hullám-zik a háta, mint a földrengés és rágja a fa kér-gét, éhes nyulak módjára.

Nevet, mert most a legszellemesebb ember szól, az éjjeli bakter, a muzulmán-bajuszú János bácsi. Szemét ábrándosan lehűnyja, arca olyan lesz, mint a szerelmes trubaduroké és harsogni kezd belőle a szellemtestvér. Igéi áttörnek ker-teken, sövényeken és ösvényeken, fészereken, pajtákon, görékon és mákföldeken. Most az ok-tató szellem oktat. A babonások hisznek és sir-nak. Hátul egy volt pesti rendőr, a házigazda, bécsi piros keszkenővel törölgeti szemét, felesége vonaglik, mert a szavak tüske módra szúrják érzékeny lelkét.

— Jajajajajajaj! — sir és borzongodik, a nézők borzongnak a sírnak, a kutya újra sü-völt, a petróleumlámpa kis fényecskéje hitelen-nül és ingatagon bicereg, mint egy részeg.

— Jajajajajajaj! — és a rendőrné tépi a haját.

— Hihihih! — most meg a rendőrné más-keppen tépi a haját; az előbb sirt, most nevet. Csattan, pukkan belőle a nevetés. Hozsannázik belőle az új szellemtestvér, Zsidai zászlós, aki a túlvilágról szól:

— Ott élek boldogan, ahol virág illatozik és harmatos — ezt fuvolazza az asszonyon ke-resztül a szellemtestvér. A smédiumok (Luka-fán így hívják a médiumokat) csodálkozó arccal hallgatnak.

BUDDHA ÖREGAPJA A BELVÁROSIBAN

Nyüzsögnek és röpködnek a szellemek, azt mondják a médiumok, ők látják is őket. Egyszer Tisza István jelent meg, aki kijelentette, hogy új életében nem politizál. Buddha késő umoká-járól szolt egyízben. Egyébként Buddha öreg-apja egy B. Jenő nevű színész, a Belvárosi Szín-ház tagja. Itt röpköd egy spanyol szellem, ez éppen magyarul tart oktató előadást, amott áramvonalas szárnyakon svéd szellemek szár-nyalnak. Egyszer megjelent Jókai szelleme is, panaszkodott, hogy rosszul megy sora, mert gonosz szellem lett belőle.

Most e sorok alázatos íróját tisztelte meg a szellem, apokaliptikus egyszerűséggel ezt mondta:

— Sajátécsd el a láthatatlan tudományt! (Igyekszem...)

Igy szórakozik egy kis zalai falu a rémület és a kíváncsiság megyéjén. Egy kicsit én is ré-müldöztem. Éjszaka van, lámpátlan, kerékpár-ra pattanok, a várostól tíz kilométerre. A posta-útra érek, mögöttem a szellemes falu, előttem a kanyarban temető. Elém hajlik egy himbá-lózó gonoszak akáclomb. Iszonyat! Szellemeket és kísérteteket látok!

— És gyorsabban zargatom a gépet...
B. F.

A kormány egyházpolitikáját örömmel üdvözlük a hivatásuknak élő lelkészek

Egyes ortodox lelkészek hatalmas vagyont gyűjtöttek maguknak,
ezek ellen fogantatják a rendszabályot a

Bucurestiből jeleltük: A Porunca Vremii ír-ja: Radu Budisteanu kultuszminiszternek a lel-készekre vonatkozó rendelete rávilágít a kor-mány által követett egyházpolitikára.

A rendelet csak a kezdetét jelenti annak a mélyreható átalakulásnak, melyet a jó és öntudatos lelkészek mindig óhajtottak.

A kultuszminisztert természetesen a főbb egyhá-zi hatóságok is támogatják. A lelkészek munká-jának illetményei a nyomorúságos fizetés járú-lékát képezik, az egyházi hatóságok azonban fi-gyelmeltették a lelkészeket, hogy illetményeik szedésében

legyenek elővigyázatosak és szegénysorsu híveikkel szemben anyagi igényeket ne tá-masszanak.

Ez a rendelkezés kiegészíti azt az intézkedést, mely megtiltotta, hogy lelkészek részt vegyenek

bank, vagy gazdasági vállalatokban és vissza ad-ta őket hivatásuknak. Akadt ugyanis néhány lel-kész, aki kereskedelemmel és kamatszédéssel foglalkozott. Amíg egyesek a vidéki szövetke-zek mellett szorgoskodtak, mások a szövetkeze-ti központnál havi százezer lejt vettek fel, míg az új szövetkezeti törvény megszüntette megbízá-saikat. Most a népbankokban helyetfoglaló lel-készek is távoznak. Nem értékelték meg küldeté-süket, csak a papi ruhát viselik.

Az ortodox egyházban néhány olyan lel-kész van, akik rendkívül gazdagok, bérpalo-tájuk, birtokuk, kőolajforrások van és más pénzügyi és gazdasági jövedelem forrásokkal rendelkeznek, eltérnek a papi hivatástól, melynek teljesítésére kötelezték magukat.

Elyenészően kevesen vannak, míg a lelkészek nagyrésze igen szerényen él és szegénynek mond-ható.

„Urak” a parkettán

„Tánc közben tilos lekérni a nőt!”

Az egyik nagyváradai klub táncestélyén még 1939 január 14-én kinos botrány játszódott le. A vér nem a klubban folyt ugyan, hanem kint az uccán, de az indítók a klubban egy táncos multság volt. Egy andalító tangónak a refrainjénél kezdődött a baj. Mint az ilyen „táncos botrányoknál” általában a „cherches la femme” szállóige mindig beigazolódik. Sokszor előfordult már, hogy előkelő klubokban történnék ilyen botrányok, noha az asztaloknál jól nevelt társaság szórakozik. A botrányt legjobban „élvezhetjük”, ha elolvassuk a felperes följelenté-sét és pedig szóról-szóra: „Mélyen tisztelt bíróság! 1939. jan. 14-én az egyik váradai klubban szórakoz-tam. Éjszaka két óraker, amikor egy társaságomban lévő hölgytel táncoltam, odajött hozzám egy fiatal váradai magántisztviselő és elkérte tőlem a nőt. Én természetesen nem adtam át a nőt, hanem táncköz-ben megmagyaráztam, hogy ebben a klubban tánc-közben nem szokás elkérni a nőt. Az udvarias ma-gyarázatra a magántisztviselő rám kiabált és azt mondotta: „Kuss paraszt!” A tánc befejezése után kimentem a ruhatarba, hogy magyarázatot kérjek a fiatalembertől, akit azonban annyian vettek kö-rül, hogy nem tudtam beszélni vele. Később azonban egyik közös ismerősünk közölte velem, hogy az ille-tő fiatalember engem mások előtt „nimandnak” és „gazembernek” nevezett. Mielőtt azonban, én vála-szolhattam volna, lement a lépcsőkön és azt kiabálta nekem, hogy „majd az uccán találkozunk”. Mikor lementem az uccára, hogy további magyarázatot kérjek, a klub ajtajában valóban ott állt a fiatalember, nyitott bicskával a kezében. Láttam, hogy fenyegetett helyzetben vagyok, felkaptam egy, a kezem ügyébe akadt széklet, hogy majd avval vé-dekeztem. Noha a székkel kellőképpen védekeztem, neki sikerült mégis több helyen engem megsebesí-teni. Eddig szól a följelentés. De most következik a legérdekesebb része a dolognak: a följelentő az el-szenvedett becsültséért, továbbá a testi bántal-mazásért erkölcsi és anyagi kártérítés címén 200.000 lejt követel. Az első tárgyaláson a fiatal tisztviselő tagadta a följelentésben hangzottot, „bicskázást”. Ő ugyanis, amint az egész dolog szerint lejártszódt, a följelentő székkel utána sietett, hogy avval verje meg. Ő pusztán önvédelemből nyúlt a zsebkészhez, melyet „bicskának” nevez a följelentő. Szerinte a uccán szűta édesanyját s erre elvesztette józan íté-lőkéességét és a följelentőre rohant. A napokban lett volna a kifizető második tárgyalás, de a felek nem jelentek meg. A tárgyalást bizonytalan időre elhalasztották. De a nagyváradai klubban még most is azon vitatkoznak: „lehet-e lekérni a nőt tánc közben vagy nem?” Hái-Istennek még eddig nem akadt még egy táncos-pár, amelyik bicskával és székkel kereste volna a megoldást.

SCALA-ban

A legjobb és
legmulatságosabb
Mickey Rooney
COWBOY

és a legjobb

Johnny Weissmüller
a Tarzán fia
Kettős sláger

A romániai zsidók helyzetét szabályozó fajvédelmi törvény

Súlyos büntetést rónak ki azokra, akik eltitkolják származásukat

A Monitorul Oficial mai száma közli a romániai zsidó lakosság jogi helyzetéről szóló törvényt, amely a következő:

1. szakasz. A zsidók jogi helyzete ezen törvényerejű rendelettel állapítottatik meg.

2. szakasz. A jelen törvény értelmében zsidóknak tekintendők: a.) zsidó hitvallásúak, b.) zsidó hitvallású szülőkől származók, c.) azok a keresztények, akik ki nem keresztelkedett zsidó vallású szülőkől származnak, de azok a keresztények, akik keresztény anyától és ki nem keresztelkedett zsidó apától származnak, e.) a zsidó vallású anyától származó törvénytelen gyermekek, f.) az előző pontok alá tartozó nők, akik kereszténnyel kötöttek házasságot és a Nemzet Pártjának létesítése előtt egy évvel még nem keresztelkedtek ki.

Azok a vérszerinti zsidók, akik ateisták, a jelen törvény értelmében zsidóknak tekintendők.

A törvény életbelépése után a zsidó vallásról kereszténységre való áttérés a jelen törvényben megállapított zsidó minőségen nem változtat.

Azok a jelen törvény kihirdetéséről valamely zsidó hitközség tagjai, azok zsidó vallásúaknak tekintendők.

3. szakasz. Jogi helyzetüket illetően a zsidók három kategóriába soroztatnak, amelyeket ezen törvényben 1. 2. és 3. kategóriáknak nevez.

4. szakasz. Az első kategóriába azok a zsidók tartoznak, akik 1918. december 30-a után jöttek Romániába.

5. szakasz. A jelen rendelettörvény értelmében a második kategória a következőkből alakul: a.) akik egyéni törvényvel, vagy egyéni törvényes rendelettel 1918. december 30-ig naturalizáltak nyertek. b.) akik az 1879. évi alkotmány 7-ik szakaszának második bekezdése c. pontja szerint csoportosan nyerték el a naturalizálást, mivel a függetlenségi háború idején hadbavonulva szolgálták az országot. c.) akik, mint dobrozdai lakosok az 1879. évi alkotmány 123. szakasza alapján naturalizáltak. d.) azok, akik a Romániáért folyó háborúkban tiszvonalban szolgáltak, kivéve az egyéni fogságbaesettek, eltűntek és megszállott területre kerültek. e.) a sebesültek, a háború alatti vitéz magatartásukért kitüntetettek. f.) a román háborúkban elesettek leszármazottjai és az előző pontokban említettek leszármazottjai.

6. szakasz. A harmadik kategóriát azok a zsidók alkotják, akik nem esnek az első és második kategóriába.

7. szakasz. Az első és harmadik kategóriába tartozók nem lehetnek:

a.) bárminő köztisztviselő, akár díjazással, vagy anélkül, valamint a közzolgálati tevékenységet folytatók segédei.

b.) olyan foglalkozásúak, amelyeknél a foglalkozás természeténél fogva közhatalóságokkal közvetlen kapcsolatban állanak, mint közjegyző, ügyvédek, szakértők és más hasonló foglalkozásúak.

c.) valamely köz-, vagy magánvállalkozás igazgatósági tagjai.

d.) falusi kereskedők.

e.) szeszital kereskedő és bármilyen monopolicik elárúsítói.

f.) keresztény cselekvőképtelenek gyámjai, vagy gondnokai.

g.) katonák.

h.) mozgóképszínházak tulajdonosai, vagy bérleti, román könyvek, újságok és szemlék kiadói, román nyomtatványok terjesztői és a román nemzeti propagandát szolgáló eszközök elárúsítói.

i.) a nemzeti sportegyleteknek vezetői és játékosai.

j.) közhivatalok szolgálói.

8. szakasz. Az első kategóriába tartozó zsidók minisztertanácsi naplóban megállapított korlátok között üzhetik foglalkozásaikat. Ezek nem jelölhetők és nem választhatók meg a szabadfoglalkozási törvényes testületek vezetőségébe.

A harmadik kategóriába tartozó zsidók minden nemű foglalkozást, szabadfoglalkozást és tevékenységet üzhetnek, kivéve a jelen rendelet 7., 10., 11. és 15. szakaszaiban foglalt eseteket.

9. szakasz. A második kategóriába eső zsidók szerzett jogai a 11. és 13. szakasz esetei kivételével fennmaradnak. Azok a törvény kihirdetése idején nem közhivatalnokok, a jövőben nem szerzhetnek közhivatali állást.

10. szakasz. A katonai szolgálat becsületbeli kötelesség révén a jelen törvény értelmében az 1. és 3. kategóriába esőkre nézve, vagy pénzügyi kötelesség változik át, amely zsidóra nézve anyagi képességéhez és ahhoz képest állapítottatik meg, hogy teljesített-e, vagy sem katonai szolgálatot, vagy az állam és a közhatalóságok szükségletéhez képest munkaszolgálati, mindenkinek helyzetéhez és képességéhez mérten.

A második kategóriába tartozó zsidók hivatásos katonák nem lehetnek.

A nemzetvédelmi miniszter felhatalmaztatik, hogy ezeket a közzolgálati állapítsa meg alkalmazásuk feltételeit. A pénzügyminiszter fogja megállapítani törvényvel a pénzügyi kötelesség alkalmazásának részleteit.

11. szakasz. Bármely kategóriába tartozó zsidó nem szerzhet Romániában falusi ingatlan.

A földművelésügyi miniszter felhatalmaztatik, hogy az alkotmány 16. és 27. szak. 4. bek. és a rendeletek értelmében közszükségletből falusi ingatlanokat kisajátítsa. Bármely kategóriába tartozó zsidó jogosult falusi földtulajdonát a mezőgazdasági minisztérium elővetélt jogának figyelembevétele mellett vérszerinti románnak eladni.

Bármely kategóriába tartozó zsidó a jövőben nem szerzhet falusi ipari vállalatot.

Az ügylet semmissége hivatalból vizsgálendő és az ügyész által is kérhető. A földművelésügyi miniszternek jogában van az eladott, vagy elajándékozott ingatlan a bíróság által megállapított áron, vagy ha az magasabb, a vételáron kisajátítani.

Ha végrendeleti úton szerzik meg a falusi földtulajdon, az örökösnek kötelessége azt a hagyaték megnyitástól számított hat hónapon belül likvidálni, különben bírói úton történik a likvidálás.

A földtulajdon kezelése a bíróság által történik.

12. szakasz. A 7. szakasz h.) pontja az illetékes minisztérium által közzolgálati rendelettel dolgoztatik ki.

13. szakasz. Elmozdíthatók az atyai hatalomtól azok a zsidó atyák, akikről megállapítottatik, hogy keresztény gyermekeiknek a vallási és nemzeti elvekkel elleni nevelést adják.

Az ezt kimondó bírói hatóság eljárása az ügyész kérelmére történik.

14. szakasz. Bármely kategóriába tartozó zsidók nem szerzhetnek román nevet. Az ilyen nevet adományozó okmányok semmiek, akik megkísérelik, hogy román nevet szerezzenek, vagy ilyet szereznek, a jelen rendelettörvény értelmében büntetendők.

15. szakasz. Külön törvényrendelet szabályozza az 1938. február 27-i alkotmány korlátai között a zsidó vallásúak elemi, középiskolai, szakiskolai és felsőiskolai oktatási rendjét.

A zsidó vallás továbbra is az alkotmányos és törvényes védelem alatt marad.

16. szakasz. A jelen rendelettörvény rendelkezései a megfelelő törvényes szabályokon kívül a következőkben alkalmaztatnak: a.) a közhatalóságok a törvény ellenére a közhivatalban levőket a jelen ren-

delettörvény kihirdetésétől számított három hónapon belül távolítják el, b.) akik a jelen törvény kihirdetése időpontjában az itt említett tevékenységet folytatják, kötelesek munkájukat és jogaikat hat hónapon belül likvidálni. A folyamatban levő szerződések tiszteletben tartandók, c.) akik a törvény által tiltott gazdasági, vagy társadalmi tevékenységet űznek, a törvény kihirdetésétől számított hat hónapon belül elbocsátandók.

Ez a határidő a nemzetgazdaságra nézve szükséges esetben indokolt minisztertanácsi naplóval meghosszabbítható.

17. szakasz. A törvényesen szerzett anyagi jogok tiszteletben tartandók.

Törvényben maradnak a köz- és magántisztviselőknek törvényesen szerzett nyugdíjjaik.

A munkaszerződési, vagy más különleges törvényben megállapított jogok az elbocsátáskor tiszteletben tartandók.

18. szakasz. A 16. szakasz a.), b.) és c.) betűi alatt említett rendelkezéseket az a közhatalóság hajtja végre, amelytől az érdekelt függ viszonyban van.

19. szakasz. Azok az érdekeltek, akik a törvény szerinti zsidó minőség tekintetében tisztában nincsenek, vagy a kategória tekintetében kétségek vannak, a törvény kihirdetésétől számított három hónapon belül a lakhelyük szerint, illetékes közzolgálati táblához megállapítási keresettel fordulhatnak.

A bíraskodás és jogorvoslat a közzolgálati táblák szervezeti törvénye szerint történik. A megállapítási kereset nem akadályozza meg a vállalatok és intézetek vezetőit, hogy a 14. szakaszban említett határidőn belül intézkedjenek.

20. szakasz. A törvény végrehajtását célzó rendelkezésekkel sértettek a különleges törvények szerint a megfelelő bíraskodó hatóságoknál élhetnek jogorvoslattal.

21. szakasz. Fogházbüntetéssel sújtandók A.) 1-től 6 hónapig azok, akik származásuk eltitkolásával különböző intézmények szolgálatában állanak. B.) hat hónaptól egy évig és 5—20 ezer lei pénzbírsággal, akik a 13-ik szakasz rendelkezéseit nem tartják be. C.) hat hónaptól két évig, akik a 8-ik szakasz b., c., d., e. f., g., h., i. és j. a 16-ik szakasz b. és c. és a 14-ik szakasz rendelkezéseit nem tartják be. D.) hat hónaptól két évig, akik hivatali kötelességüknek fogva jogosultak a törvény áthágását meggátoló intézkedéseket tenni és azokat nem teszik meg. E.) hat hónaptól két évig azok a személyek, akik kölcsönzött névvel igyekeznek a törvény alkalmazását kijátszani és megakadályozni. F.) hat hónaptól két évig, aki bármilyen módon a jelen törvény intézkedését titéli.

22. szakasz. A tettes lakhelyszerinti illetékes törvényszék jogosult a bíróság kiszabására az érvényben lévő büntetői eljárás szerint akár az ügyesség, akár a Nemzet Pártja megyei szervezete vezetőjének kérelmére. A törvényszék határozatait a II. Carol büntetői eljárási kódexben megállapított feltételek és szabályok szerint fellebbezési és felfolyamodási joggal hozza meg.

23. szakasz. Az igazságügyminiszter felhatalmaztatik, hogy a jelen törvény alkalmazását szabályozó rendeletet elkészítse.

Együtműködés a nagy Duna mentében:

Fontos szerep vár a Dunára

Bécs kikötőváros lesz

„Universul“. Az új európai elrendezésben fontos szerep vár a Dunára. Különböző termelési rendszerrel bíró tájakat szel át, melyeket a német újjászervezési terv együttműködési rendszer keretében helyez azokkal a zsidó ipari vidékekkel, hogy Európa északi és középső ipari vidékeit a keleti és déli mezőgazdasági vidékhez csatolja.

A németek rég felismerték a Duna fontosságát és idejében kidolgozták a szükséges terveket a Duna jövő szerepére vonatkozóan.

Olyan messze húzódo csatornahálózatról van szó, melynek révén a Duna a Balti- és Északi-

tengerrel nyerne összeköttetést és a Rajna-vidéket, Belgiumot, Hollandiát is érintve, közvetlen kapcsolat létesülne az északi és nyugati, továbbá a délkelet-európai államok között.

A Rajna—Majna—Duna-csatorna most készült.

Ez a csatorna a Rajna egész vidékét, Belgiumot, és Hollandiát köti össze Közép- és Délkelet-Európával. A többi német folyók és a Duna között is hasonló csatornamunkálatok indulnak. Így említésre méltó az Oder—Duna-csatorna, mely arra van hivatva, hogy a Balti-tenger és a Fekete-tenger közötti összeköttetést szolgálja. Az óriási tervek azonos célt szolgálnak.

Igen fontos szerep vár Bécs városára, mely hatalmas kikötő lesz a délkeleti és keleti termékek beraktározására és szétosztására.

Ezeknek a terveknek végrehajtása természetesen nagy fejlődést biztosít a román kikötők számára. Mindent meg kell tennünk, hogy megfeleljünk a várokozásoknak. Modernizálni kell kikötőink berendezését, főleg a közraktárakat. Szaporítani kell a teherhajók és tartályhajók számát, hogy ne érjen készületlenül a változás.

Szaracsoglu lemond

Belgrádból jelentik: A Vreme című lap konstantinápolyi keltezéssel arról ad hírt, hogy Szaracsoglu török külügyminiszter a közeljövőben lemond. Lemondása a legutóbb közzétett német Fehérkönyv adatainak nyomán várható volt. (Rador.)

HIREK

MEGJELENIK:

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön házhöz való kézbesítéssel együtt magánosoknak havonta nyolcvan lei, negyedévre 230 lei, félévre 450 lei, egész évre 900 lei. Nyugdíjasoknak házhöz való kézbesítéssel együtt havonta hetven lei, negyedévre 200 lei, félévre 400 lei, egész évre 800 lei. Magyarországon havonta 4 pengő, negyedévre 12 pengő, fél-évre 22 pengő és egész évre 40 pengő.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak egy évre 1200 lei kézbesítési egyétt.

TELEFON:

23—10 és este 10 óra után: 28—15.

Az emberhez

Először a pusztát két kezével öltél,
Később a farsadra fahússal törtél,
Majd a repülő kő lett gyilkos fegyvered,
Hová odacsattant, az élet megmeredt.

Fegyvert cserélgetél aztán egymásután,
Sélve bújt előled tigris, orángután,
És midőn ösztönödnék segített az eszed,
Éles kvarcbaltával fegyverezted kezéd.

Igy telt az életed kíméletlen harcban,
De ha megpihentél egy sötét barlangban,
Nem azon töprengtél, hogy hékét teremtsél,
Hanem, hogy új és jobb fegyverekre leljél.

Egy nap feltaláltad a hajító dárdát,
A hegyes nyilvesszót, mely surrogva száll át
A levegőn s hegye észrevétlen, gyorsan
Jár a hordák közé s szív többé nem doban.

Aztán évezredek repültek feletted,
Vadóc mivoltodat lassan levetted,
Barlangodon helyett falházba költöztél,
S állatbőrt megunva darócot öltöttél.

Ma rádiót hallgatsz embercsont-síp helyett,
Unott arccal repülsz a tengerek felett,
A természet rejteit fikták megérted,
A tudás lett biztos, sérthetetlen vérted.

Mégis ugyanaz vagy, aki akkor voltál,
Mikor gátlás nélkül ösztönből gyilkoltál,
Éppen csak öldöklő fegyvereid mások.

Régen a kő zárgott, ma a bomba robban,
De ma is, mint régen, emberi agy roppan,
S szállnak fel az égbe halálördítések...

Szondy György.

— Becserélik a menekültek személyazonossági igazolványait. Bucurestiből jelentik: A belügyminisztérium a következőket közli: A június 28-ig kiállított személyazonossági igazolványok, amelyeknek tulajdonosai beszarabiai és északbukovinai illetőségűek, vagy ezen a vidéken laktak, érvényüket veszítik. Akik ilyen okmányok birtokában vannak és jelenleg az ország területén élnek, a jelen közlemény megjelenésétől számított 48 órán belül kötelesek személyazonossági igazolványukat az illetékes rendőri, vagy közigazgatási hatóságnál új igazolványra átcsereleltetni.

— A bolgár munkaügyi miniszter Bécsbe érkezett. Bécsből jelentik: Ganeff tábornok, a bolgár munkaügyi miniszter, Logosaroff alezredes vezértilkár kíséretében Bécsbe érkezett, ahol a német munkaszervezetek életét tanulmányozza. Innen Berlinbe utazik hasonló programmal.

— Megkezdte tárgyalását Moszkvában a magyar gazdasági bizottság. Budapestről jelentik: A magyar gazdasági bizottság, mely külön repülőgépen megérkezett Moszkvába, a szovjet gazdasági vezetőkkel megkezdte tárgyalását.

— Kiugrott a robozó autóból. Zeitler Mihály ötvenhét éves temeskövesdi lakos súlyos betegségben szenvedett. Ez annyira elkeserítette az idős embert, hogy öngyilkosságra határozta el magát. Zeitler különös módját választotta, hogy életének véget vessen. Tegnap, amikor gépkocsin utazott, hirtelen elhatározással kiugrott az autóból. Zuhánás közben fejével egy kőrakásnak ütődött és a jobb halántékán olyan súlyosan megsebesült, hogy néhány perc múlva meghalt.

(—) A nyugdíjasoknak igazolniuk kell, hogy nincsen adóhátralékuk. A pénzügyigazgatóság közli, hogy a Temesvártól lakó nyugdíjasoknak az augusztusi nyugdíj kifizetése alkalmával igazolniuk kell, hogy nincsen adóhátralékuk. Ezért kötelesek augusztus hónapban megjelenni az illetékes adóhivatalnál, amely igazolja, van-e vagy nincs adóhátralékuk. Az adóhivataloknál való tolongás elkerülése végett, a nyugdíjasok idejében jelentkezzenek és nem közvetlenül a nyugdíj kifizetése előtt. Az a nyugdíjas, aki a jelentkezést elmulasztja és nem tudja igazolni, hogy nincs adóhátraléka, nem kaphatja meg augusztusi nyugdíját.

(—) A helytartósági tisztviselők palotát építenek. A helytartósági tisztviselők egyesületének igazgatósága Ciupe Gheorghe dr. vezértilkár elnöksége alatt tegnap ülést tartott. Elhatározták, hogy a város által kiltásba helyezett telken huszonkilenc millió lei költséggel háromemeletes palotát építenek. A földszinten bankok és üzletek számára lesznek helyiségek, az első emeleten az egyesület hivatalos irodáit helyezik el, a második emeleten vendégszobákat létesítenek a Temes tartomány különböző részeiből Temesvárra hivatalos ügyekben érkező tisztviselők elszállásolására, a harmadik emeleten pedig egy és kétszobás garzonlakások lesznek. Az építkezést két-három év alatt fejezik be. A mostani évben már évben milliót fordítanak az építkezésre. Az egyesület augusztus 15. után kezd meg a halálózási segélyek kifizetését. Minden elhalt tag hozzátartozói harmincezer leit kapnak. Kölcsönökre 547.000, segélyekre 75.000 leit fordítottak eddig.

— Rádióon közvetítik a predeali országőrtábor ünnepségeit. Bucurestiből jelentik: A bucurestii rádió szombaton este 21 óra és 22 óra 30 perc közötti időben közvetíti a predeali országőrtábor ünnepségeit, melyen megjelenik Mihai trónörökös Alba Iulia nagyvagydaja, Sidorovici Teofil országőrfőparancsnok, valamint a németországi Hitlerifjúság vendégként ideérkezett parancsnokai és parancsnoknői.

Táblává alakult át a kolozsvári katonai törvényszék

Kolozsvárról jelentik: Az ország katonai törvényszékei július elsejével királyi rendeletre rögtönítelő katonai táblákká alakultak át. Ezzel az átalakulással kapcsolatban Barbu dr. őrnagy vezetőügyész, a katonai ügyészség vezetője a sajtónak a következő felvilágosításokat adta:

— A katonai törvényszék átalakulása rendes törvényes folyamat — mondotta, — amelyet a mostani helyzet követel meg. Ugyanis az ország összes katonai törvényszékei, mozgósítás, vagy háború esetén, katonai táblákká alakulnak át. Ezenkívül szükség szerint, még újabb katonai táblákat is létesíthetnek, mint például Kolozsváron is, ahol az átalakult katonai törvényszéknek kívül még egy most felállított katonai tábla is működik. A kettő között csak annyi különbség van, hogy míg a volt katonai törvényszék a régi területi hatáskörrel dolgozik, addig a polgári tábla területi hatásköre lényegesen nagyobb.

— A régi katonai törvényszék és a mostani katonai tábla között különbség leginkább a büntetésekben mutatkozik. A tábla által kiszabott büntetések, a katonai törvénykönyv erre vonatkozó szakaszainak megfelelően lényegesen súlyosabbak és

háború esetén egészen a halálbüntetésig terjedhetnek.

— A katonai tábla összetétele egyébként csak annyiban változott, hogy az ügyési tisztiséget ezután az eddigi katonai ügyész helyett, katonai vizsgáló ügyész, a katonai ügyészség vezetője foglalja el,

illetékessége az összes, a hadsereggel összeköttetésben álló katonai és polgári ügyekre vonatkozik, továbbá a vasút, posta és egyéb állami intézmények személyzetére, valamint mindazokra a polgári ügyekre, amelyeknek szereplői mozgósítva vannak.

Ugyancsak a katonai tábla hatáskörébe tartozik a közbiztonság és államellenes bűncselekmény is. — Jelen-ös változás még a katonai tábla ügymenetében, hogy amíg a katonai törvényszéknek a három hónapnál kevesebb időre elítélteket fellebbezés esetén szabadlábra helyezték, addig a katonai tábla által elítélt egyének a legrövidebb időre szóló szabadságvesztés esetén is letartóztatásban maradnak a fellebbezés eldőltségig.

Modern magyar költők.

Középkori freskó

Tivornya, tánc, mindent a vaskos derű lep,
csak arcom ónos és szemembe' rémtület,

attól, amit látok s más nem veszi észre;
eszeveszett lakmározók nem kapnak észbel!

Kiáltanék, de olyan szörnyű mind, ami
a számra jönne, hogy nem bírok szólani.

A borzalom lidércje a mellemre ül,
s tudom, hogy se én, se más el nem menekül.

Miért látok, ha nincs erős, kemény kezem?
Karomba nincs izom, csak a vést érzem?

Hiába már én csacska szóm és száz ima;
miért is kell gyáva költőnek lenni ma?!

Mihály László.

— Rémhírterjesztések miatt harminckilenc együtt gyűjtőtáborba szállítottak. Bucurestiből jelentik: A belügyminisztérium a következő közleményt adta ki: A rendőrzérgazgatóság és az állambiztonsági szervek számos olyan személyt lepleztek le, akik hamis és zavartkeltő híreket terjesztettek. Az érvényben lévő rendelet értelmében ezeket gyűjtőtáborban helyezték el. Eddig 39 bucuresti személyt szállítottak kényszerlakhelyre. A belügyminisztérium egyébként elhatározta, hogy az állam biztonságának megővése érdekében a legszigorúbban jár el mindazok ellen, akik rémhíreket terjesztettek.

— Borotra teniszbajnok — francia testnevelési főbiztos. Vichyből jelentik: Hivatalosan közlik, hogy Borotra ismert teniszjátékost testnevelési főbiztosá neveztek ki.

(—) Piaci árak: A tegnapi temesvári hetipiacon a következő árak voltak: tök darabonként 5—8 lei, káposzta fejenként 3—8 lei, kelkáposzta fejenként 2—5 lei, uborka darabonként 0.50—1 lei, galya kilója 4—5 lei, krumpli kilója 3—6 lei, piros paradicsom kilója 7—10 lei, kalarabé darabja 1—2 lei, zöld saláta fejenként 1 lei, zöld kukorica csővenként 1 lei, levesbe való zöldség csomónként 1—2 lei, zöld bab kilója 8—10 lei, spenót kilónként 10—12 lei, karfiol fejenként 8—12 lei, zöld paprika darabja 1 lei, hegyes paprika két darab 1 lei, szárazbab kilója 20—22 lei, körte kilója 10—16 lei, alma kilója 8—16 lei, málna kilója 28—30 lei, szilva kilója 12—16 lei, cukorkínnye kilója 15—20 lei, tojás darabja 2 lei, vaj kilója 140—150 lei, juhtúró kilója 36—40 lei.

— Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epehajtó a Dr. Földes-féle Solvo-pirula. Székrekedés, bélnyírhégség, rossz emésztés, gyomorrontás, felfuvalódás, gyomor- és bélfájdalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 25 lei. Minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogeriában kapható.

(—) Születések. Az anyakönyvi hivatalban a következők születéseket jelentették be: Maurer Károly munkás Vilmos János nevű fia, Gavrilá Martin tisztviselő Hedvig Elisabeta nevű leánya, Deutsh Pál pinócér Éva nevű leánya és Amberg Imre litográfus Ildikó nevű leánya.

(—) Halálozások. Az anyakönyvi hivatalban a következők halálozásokat jelentették be: özv. Fekete Lajosné született Sarkadi Erzsébet hetvenhét éves, Mihalik József vasúti nyugdíjas hatvanöt éves, Kálmán Erzsébet tizenöt napos és Stad József földműves hatvanöt éves.

A sötét közorák

Az elsötétítési gyakorlatokkal egyidejűleg néhány hét előtt az addig kivilágított közorák világitását is kikapcsolták. Azóta az utcákon megszűnt már a világitás korlátozása, de a szegény órákról megfeledeztek; azok sötétben, vakon merednek bele az éjszaka sötétjébe. Valószínűleg megfeledeztek róluk, mint arról a bizonyos silbakról. Temesvár egyik régi palotája előtt még a világháború előtt is állandóan katonai őr állott. Senki nem tudta, hogy miért. Az akkori katonai parancsnokság sem. Kutatni kezdtek az ok után és akkor megállapították, hogy még Mária Terézia idejében egy generális érkezett a városba, a kit abban a bizonyos palotában helyeztek el. Természetesen katonai díszőrt is rendelték ki a ház elé. A generális elutazott, de az őrről megfeledeztek. Azt szabályszerűen minden nap kirendelték. Így vagyunk valahogyan a közorákkal is. Elkirendelték elsötétítésüket, de utána elfelejtették, hogy újra szabad világitaniok. Reméljük, hogy ez a feledékenység rövidebb életű lesz, mint ama bizonyos silbak kirendelése...

— A FŐUDVARNAGYI HIVATAL KÖZLEMÉNYE. Bucurestiből jelentik: Öfelsége főudvarnagyi hivatalának 66. számú jelentése öfelsége a király augusztus 9-én munkahelyén fogadta Gigurtu Ion miniszterelnököt, Manoliescu Mihail külügyminisztert, Macovei Ion közmunka- és közlekedésügyi minisztert, Leon pénzügyminisztert, Caracostea Dumitru nemzetnevelésügyi minisztert és Bossi Raul, román követet. A délután folyamán Cadere Victor belgrádi román követ, Tenescu Floria táborokszármegfőnök és nagyvezérkar főnöke és Dombrovski Victor tábornok Bucuresti főpolgármestere jelent meg az uralkodó előtt.

— Elutasította a pesti törvényszék Jeney Lászlóné keresetét a híres zárdaperben. Budapestről jelentik: Jeney Lászlóné született Babes Irma magánzó, a budapesti törvényszéken közel félmillió pengős pert indított. Jeneyné keresetében előadja, hogy apja Babes Emil, volt budapesti ügyvéd képviselte a magyarországi szerb görög keleti egyház ellen a szepeni metropolitát még 1905-ben a nagy zárdaperben. A per eszterdőkön át folyt, végül a kúria az eljárást hivatalból megszüntette azzal, hogy a magyar bíróságnak a per tárgyra és a peres felekre nézve időközben megszűnt a hatásköre. Jeneyné tényállása szerint apja nem kapta meg a munkadíj költségeit, amely összesen 457.232 pengőt tett ki. Az ügyvédi honorárium, egyedül őt illeti meg, mint apjának örökösét. A törvényszék az alperes azzal védekezett, hogy a felperesnek semmi sem jár, miután apja megkapta mindazt, amihez ilyen megállapodás értelmében joga lehetett. A bíróság megkísérelte a zárdaper iratait beszerezni, azonban ennek hiánya megakadályozta az érdemleges ítélet meghozatalában. Az alperesi védekezésre most azután a törvényszék Jeney Lászlóné keresetét elutasította azzal az indoklással, hogy a nemzetközi egyezmény értelmében a felperes jogosulatlan atyjának ügyvédi költségeit mai pengő értékben felszámítani és peres úton követelni.

— Meghalt Szálasi Ferenc édesapja. Budapestről jelentik: Idősebb Szálasi Ferenc exkatonai főszámvevő, aki a szegedi börtönben töltötte büntetését, meghalt. Az elhunyt Szálasi Ferenc őrnagy az ismert nyilasvezér édesapja volt.

— Magyar—német szakmai tanácskozások. Budapestről jelentik: Szeptember közepén, miután az elvi tárgyalások sikerrel végeztek, megkezdődik Berlinben a magyar—német gépipar közös szakmai tanácskozása.

Román—zsidó házassági tilalmak

Bucuresti. A Rador távirati iroda jelenti, hogy a Monitorul Oficial pénteki számában a zsidók és a románok közötti házasság tilalmáról.

— Román bizottságok átogatása Németországban és Olaszországban. Bucurestiből jelentik: Azok a szellemi, gazdasági és szellemi eredmények, amelyeket nem a fegyverek győzelmével, hanem az elvek mindent átütő erejével fogva értek el a tengely hatalmai, őszinte visszhangra találtak Romániában és a nemzeti szocialista, valamint fasiszta rendszerek közelébe kerültek a pománok lelke, hanem abban természetesen találtak. Ennek szolgálatában indult el az a két román hivatalos bizottság Németországba és Olaszországba, hogy ennek a két nagy átfogó államrendszernek részletes működését a helyszínen megismerhesék és az ott nyert tapasztalatok alapján értesüléseiket és benyomásait Románia javára fordítsák.

1. Zsidó vérbeli románnal nem köthet házasságot.
2. A házasság akkor is tilos, ha az ország-határokon kívül kötik meg.
3. Zsidó és román személy között e törvény rendelkezéseivel szemben kötendő házasság semmis.
4. A házasság megsemmisítését az ügyész kérésére a bíróság eszközöl.
5. A házasság megsemmisítését bárnikor lehet kérni.
6. Az anyakönyvi hivatal vezetője a házasság megkötése előtt köteles vallás tekintetében pontos vizsgálatot tartani és ha e törvény előírásának a kellek nem felelnek meg, a kérelmezőket visszautasítja. A hanyag anyakönyvvezetőt 2—5 évig terjedő börtönnel büntetik.
7. Azokat a tanukat, akik rosszhiszeműen elősegítik ilyen törvényellenes házasságot, 1-3 évig terjedő börtönnel és 5—100.000 leig terjedő pénzbüntetéssel sújtják.
8. Aki csalárd módon a jelen törvény rendelkezéseivel ellentétben házasonak, 2—5 évig terjedő börtönnel sújtandó.
9. Minden ügyben fellebbezés a törvényszékhez történik. Fellebbezést a perrendtartás értelmében. Kikérhető az igazságügyminiszternek a döntése.
10. Végrehajtási utasításról a szakminisztérium intézkedik.

Beszüntették a nemkeresztény sportegyletek működését

A bajnokságokra vonatkozó összes intézkedések hatálytalanná váltak

Bucurestiből jelentik: Jóval a román politikai életet megelőzőleg kezdődött meg az Országorség megalkotásával és megszervezésével a román keresztény ifjúság baráti közfogása a nemzetiszocialista újjászületet német fiatalsággal. Teofil Sidorovici, az Országorség főparancsnoka, a keresztény és nemzeti eszme szellemétől áthatva és a nagy népi érdekek megvédésére rendelte el, hogy az Országorségnek kizárólag csak keresztény román állampolgárok, keresztény román állampolgár szülők gyermekei lehetnek. A vezetők és irányítók között pedig kizárólagosan olyanok, akik a Nemzet Pártjának tagjai. Sidorovici Teofil országfőparancsnok az összes sportszövetségeket, minden ágát a sportmegmozdulásnak, a keresztény diákszövetségeket, a Soimi, Arcae és egyéb hasonló szervezeteket, az Országorség legfőbb irányítása alá és annak keretében sorozta be, mert az Országorség kebelében csak a keresztény román nemzeti öntudat révén teremődik meg Románia új sportélet.

Ennek az újjászülető sportéletnek előjárójában a következő rendeletet hozta Teofil Sidorovici Országfőparancsnok, 1940. augusztus

9-iki keltezéssel.

1. Minden olyan sportegyesület, klub vagy bármilyen sportegyesülés, amelynek többségét nem keresztény román állampolgárok alkotják, a mai nappal megszűnik. Vagyona az Országorség tulajdonába megy át és ezt a vagyont az illetékes sportszövetség vagy annak meghatalmazott szervei számára átvételi jegyzőkönyv ellenében kell adni. Ez a vagyon az egyetemes nemzeti román sport előmozdítására és céljaira szolgál. Csak olyan sportklub és egyesület létezhet a jövőben, melynek többségét keresztény román állampolgárok képezik.

2. Minden a sport bármely ágával összefüggően megített intézkedés bajnokságokra, bajnoki küzdelmek beosztására és hasonló jövőbeni tevékenységekre vonatkozólag a mai nappal megszűnt, mert az új román nemzeti keresztény totalis ideológia szellemében újjászülető sportélet szempontjai szerint kell sürgősen új és megfelelő intézkedéseket hozni: a sport a széles nemzeti és népi tömegek tulajdonává válik.

3. Jelen rendelet végrehajtásául a Testnevelési Szerveket, az összes illetékes sportszövetségeket és szerveket bízta meg.

A repülőgép, melyen Bossi rendkívüli követ Budapestről Bucuresti felé utazott, Lugos közelében kényszerleszállást végzett

Bossi nagykövet és meghatalmazott miniszter, aki a kormány rendkívüli megbízottjaként Budapestben járt, ahol a magyar államférfiakkal fontos megbeszéléseket folytatott, repülőgépen való hazatérése közben Lugos közelében kényszerleszállást végzett.

Csütörtökön délután a Lugos közelében levő Topolovec mellett leszállott egy Douglas-rendszerű román repülőgép. A kényszerleszállásra az adott okot, hogy a gép mindkét motorjának olajvezetéke megsérült. A leszállás a terep alkalmatlan volta el-

lenére is jól sikerült, ami Cantacuzino Bazu hírneves román pilóta érdeme.

A repülőgép utasa Bossi nagykövet és meghatalmazott miniszter volt, aki Budapestről Bucuresti felé volt utazóban. Bárha a nagykövet elé azonnal katonai repülőgépet küldtek, az mégis vonattal folytatta útját a főváros felé, ahová pénteken reggel megérkezett.

Bossi nagykövet pénteken délelőtt megjelent a miniszterelnökségen, ahol részletes jelentést tett budapesti megbeszéléseiről.

— Laval a német követtel tárgyal. Berlinből jelentik: Laval találkozott Adbetz német követtel. Az első tárgyaláson szóba került a másfél millió francia hadifogolyok a termsé betakarításra való hazaeledése, ezenkívül a kormány Párisba költözése, a német kézen levő közlekedési eszközök átadása és végül Franciaország élemezésének kérdése.

— Hármak íreknek adott életet egy petrovai asszony. Máramarosszigetről jelentik: Felsővisó közközházában egy petrovai illetőségű asszony három leányikre adott életet. Az újszülöttek egészségesek, életerősök, de az anya szülés után kiszervelett.

— Megkezdődött a francia hazaárulási bűnpör tárgyalása. Vichyből jelentik: A háború folytatásában bűnösnek tartott államférfiak bűnpörének tárgyalását megkezdtek. A tárgyalás állítólag három hónapig tart. A vádlottak névsorát hivatalosan még nem közölték, de úgy tudják, hogy közöttük van Daladier, Reynaud, Blum, Mandel, Campienchy, Sarroul, Delbos és Cot. A felelősségre vonás nemcsak a háborúért és összeomlásért felelős személyekre terjed ki, hanem visszanyúl a megelőző időre, 1934 februárjáig. A kiszabható büntetés 16 franktól életfogytiglani várfogságig terjedhet. Azonali halálbüntetés nem mondható ki a vádlottak felett. Egyedül Mandel vádolják közvetlenül állambiztonsági összekövésével. A hatóságok hangsúlyozzák, nem politikai megtorlásról van szó, hanem a felelős személyek megfelelő megbüntetéséről. Az első vádlott, aki a bíróság előtt megjelent, Mandel volt miniszter. A volt államférfit még az elmúlt éjszaka Lyonba szállították. A tárgyalásra egyébként többszáz tanút is beidéztek, akiknek kihallgatása egy hónapig is eltarthat.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGÁLATA:

Szombaton, augusztus 10-én a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot:

- Belvárosban az Uniri téren levő Weisz gyógyszerár.
- Gyárvárosban a Daciilor uca 10 szám alatt levő Kovács dr. gyógyszerár.
- Erzsébetvárosban a Ciprian Porumbescu ucaiban levő Sarga gyógyszerár.
- Józsefvárosban a Str. Vacarescu 33 szám alatt levő Braun gyógyszerár.
- Mehalban a Corvin gyógyszerár és Újkisoldán Panajoth Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

— Cáfolták Gamelin tábornok öngyilkosságának híreit. Vichyből jelentik: Gamelin tábornok öngyilkosságáról elterjedt híreket cáfolták.

— A JULIUS HAVI ARINDEX: 56.22, vagyis ez az a koefficiens, amely mutatja, hogy 1916 augusztus 1. előtt az árak hányszorosan emelkedtek. A ruházati index: 63.18, élelmészeti index 49.70, egyéb árak indexe: 55.75, ezek középarányosa adja a fenti számot. A júniusi index 55.46, a májusi 50.24, tavaly szeptemberi 42.20 volt. 1938 júliusában 39.64 volt az index, tehát egy év óta 34 százalékkal, két év alatt pedig 42 százalékkal nőtt a drágaság.

— Román kereskedelmi bizottság utazott Törökországba. Bucurestiből jelentik: A nemzetgazdasági minisztériumban Gheorghe Strat államtitkár ma utasításokat adott a Törökországba induló román kereskedelmi bizottságnak, a mely ma útnak is indult Ankarába.

— Német—román kereskedelmi szállítási megállapodás. Bucurestiből jelentik: A nemzetgazdasági minisztériumban a román termények exportjára vonatkozó kereskedelmi és szállítási megállapodást írtak alá Románia és Németország között. A szerződést Leon nemzetgazdasági miniszter, míg a birodalmi kormány részéről Neubacher meghatalmazott miniszter írták alá.

— Kivitteli központokat létesítenek az Ókirályságban. Bucurestiből jelentik: Az export fellendítésére alakult bizottság a nemzetgazdasági minisztériumban ma kidolgozta azokat az irányelveket, melyek Muntenia és Olteniaiban mezőgazdasági kivitteli központok szervezésére vonatkoznak. Ebből a két tartományból főként tojás és baromfiexportot indítanak meg.

Mozi

MOZIK MŰSORA:

Szombat, augusztus 10.

- APOLLO: Lafarge Maria bűnpere (francia film.)
- CAPITOL: A lengyel hadjárat (német film.)
- CORSO: Házasság részletekben (német film.)
- SCALA: Tarzan és fia és Mickey Roney mint cowboy (angol filmek.)

Egy bábajos májusi éjszaka derüs epilógusa a komor bíróság előtt

A járásbíró éppen befejezte egy tolvaj ügyében a tárgyalást és arcán még látszott a szigorúság, a mikor a teremőr hívására egy tarka, virágos mintájú nyári ruhába öltözött, csinos fiatal leány jelent meg a tárgyalóteremben. Félénken lépkedett az emelvény elé és aggodalmas tekintettel nézett a komoly, fekete talárú bíróra.

A tárgyalás a fiatal leány személyi adatainak felvételével megkezdődött. Nevének bediktálása után a járásbírósi jegyző az életkora iránt érdeklődött.

— Tizenkilenc éves vagyok, — válaszolta elpirulva.

— Foglalkozása?

— Tiszviselőnök.

— Volt már büntetve? — kérdezte tovább a jegyző.

— Dehogyan voltam — tiltakozott kétségbeesve és még megjegyezte:

— Sohasem álltam még bíróság előtt...

Azután a járásbíró ismertette előtte a vádiratot.

— Ön, mint vádlott szerepel ebben a perben, mert ez év május 2-án a Scudier-parkban barátnőjével együtt orgonavirágot téptek le a bokrokról... Ugyancsak ez a vád a barátnője ellen is, aki azonban nem jelent meg a tárgyaláson... Büntőnek érzí magát?

A fiatal leány arcát pirosra festette a szégyen. A szeme könnyes lett és a sírás szorongatta a torkát. Fojtott hangon, alig hallhatóan válaszolta:

— Igen.

A fiatal bíró arcán már enyhültek a szigorú vonások és a mérhetetlen bünbánat láttára elmosolyodott.

— Mondja el hogyan történt a dolog? — kérte barátságos hangon.

— A barátnőmmel sétáltunk estefelé a parkban... Brassóból látogatott meg engem... Csodálatosan szép májusi este volt és a kellemesen langyos levegőben a nyíló orgonák nagyszerű illatát éreztük... Olyan szépek voltak a virágok, hogy haza

akartunk vinni belőle és letéptünk néhány szálát, — hangzott a töredelmes vallomás.

— Igen ám, de önök nemcsak egy-két szálát téptek le, hanem tizenkilenc szálát... Az már egy egész csokorra való, — utalt a járásbíró a vádiratra. — Így mondja a parkőr, aki észrevette, amikor tépték a virágot.

— Olyan szépek voltak a virágok... — ismételte lesütött szemmel a csinos vádlott...

— Ertem! Ertem... Nem tudtak ellentálni az orgonailat varázsának, — mosolygott derűsen a bíró. De mosolygott a jegyző is, a teremben tartózkodó ügyvédek és barátságos mosoly ragyogott az arcán a szuronyos fegyőrnek is, aki egy fogoly mellett ült a padon.

Egyszerre tavaszi hangulat támadt a tárgyalóteremben. A nyitott ablakon betáncoló napsugár ragyogva szikrázott a fegyőr puskájára tűzött szuronyon és mindenki barátságosan nézett a fiatal leányra. Az idős ügyvéd urak is megértően bólintottak egymás felé:

— Hiába mindennek a tavasz volt az oka...

A fiatal leány is lenyelte könnyeit és félénk mosolyra húzódott el enyhén ruzsozott ajka. Már reménykedve nézett a bíróra, aki kihirdette ítéletét. Eszerint mindkét vádlottat egyenként száz-száz lei pénzbüntetéssel sújtotta és ezenkívül ötven lei perköltség viselésére is kötelezte.

Az ítélet így végződött:

— A pénzbírság, nem fizetés esetén, két napi rendőri elzárásra változtatható át...

— Megfizetem a bírságot... A barátnőm helyett is... — jelentette be ijedten a leány és azután sietve elment.

Az egyik ügyvéd még megjegyezte:

— Elég drága orgonavirág volt... de így van az, ha valakinek az orgona a kedvenc virága, mert hát a nóta is azt mondja:

„Szeretnék május éjszakáján
Letépni minden orgonát...”

(kafer)

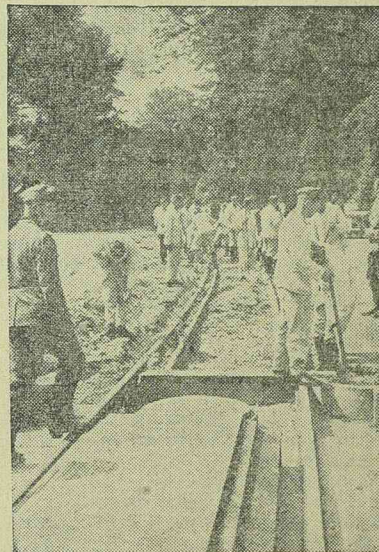

A német segélyakció.

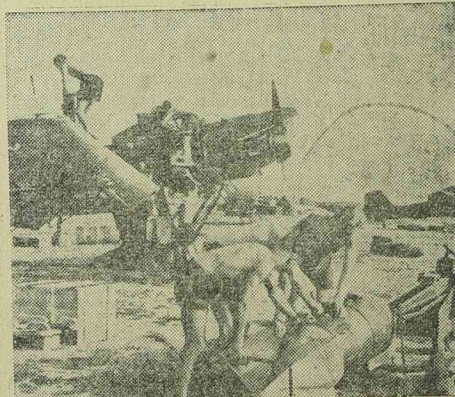
Párisban tejet osztanak szét a lakosság között.

Huszonkét nemzet katonai attaséi meglátogatták a franciaországi harctereket.

Német munkásosztagok a birodalmi vezér parancsára végleg eltörlik a compiegnei szűgyent.

A német zuhanóbombázókat ellátják municióval.

A német kőolajutánpótlás forrásai

Amikor 1939 szeptemberében a német gőzhenger lerohanta Lengyelországot, a győzelem után az ellenfél sajtói gúnyos kérdéseket intéztek a német hadvezetőséghez az irányban, hogy áruja el, honnan fog ezután kőolajat, a háború folytatásához oly nélkülözhetetlen petróleumot, benzint szerezni? ... Németország hetekig hallgatott, nem adott választ a dán, norvég megszállás után, csupán annyit jegyzett meg, hogy kőolajszükséglete 1942-ig biztosítva van.

A hollandiai és belgiumi győzedelmes harcok befejezése után ismét olyan sajtóhangok hallatszottak, miszerint Németország felhasználta tartalék készletét, mivel a belga és holland ellenállásra nem számított. A német szakkörök ekkor a világ elé tárták pontos számadatokkal a német kőolajutánpótlás, illetve mennyiségének pontos adatait.

A szakkörök szerint Németország békebeli olajszükséglete 4—5 millió tonnát tett ki. A háború kezdetekor a magánautó-forgalmat leállították, miáltal jelentős olajmennyiség szabadult fel a hadsereg javára.

BELFÖLDI OLAJFORRÁSOK SEGÍTSÉGE

Lássuk, milyen s mennyi olaja van Németországnak?! A Hannover és Hamburg közötti forrásokat és a volt Ausztria területén fölfedezett olajforrásokat a német ipar nagy mértékben kiépítette. Az olajtermelést s átdolgozást a kémiai gyárakban éjjel-nappal folytatta. Még ellenséges szakértők véleménye is elismerte, hogy a Hamburg és Hannover közötti petróleummezőkön a múlt évben 600 ezer tonna petróleumot termeltek. Az ausztriai petróleumtelepek termelése másfél év alatt 50 ezer tonnáról 190 ezer tonnára emelkedett. Ide számítandók még a lengyel elfoglalt területek olajkútjai és az oroszok által megszállt galíciai kútak, minthogy ezeknek termelt mennyisége is szerződésileg Németországnak.

SZÁLLITÁSI LEHETŐSÉGEK

A német kőolajellátás eddig felsorolt forrásait nem zavarhatták meg politikai változások, vagy szállítási nehézségek. Ezzel szemben az orosz és román petróleum Németország számára csak akkor biztos, ha a közlekedés minden zök-

kenő nélkül bonyolódhat le. Oroszország kerekén egy millió tonnát szállított Németországnak, míg Románia 1,5 millió tonnára kötelezte magát szerződésben.

SZINTÉTIKUS BENZIN ÉS ZSÁKMÁNYOLT OLAJKÉSZLETEK

A szintétiikus benzintermelés szintén fontos ellátási tényező. Az utóbbi években oly nagy méreteket öltött, hogy a világ összes vegyi gyárai együttes termelésének 10—20-szorosát teszi ki. A háború kezdetével fontos szerepet kapott az u. r. „hajtó gáz”. A kérdés gyors és pontos megoldása még ismeretlen a külföld előtt, csupán az eredményekből tudnak következtetni.

Végül nem kell elfelejtenünk az elfoglalt területeken zsákmányolt petróleum mennyiségéről sem. A villámgyors előrenyomulás következtében nem nagyon sikerült az ellenségnek a benzinkutakat és raktárakat felrobbantani s így Németországot megfosztani a petróleumtól és benzintől.

A német gazdasági tényezők megállapításai szerint a petróleum és a benzin, a hajtógáz és olajellátás biztosítva van egy esetleges hosszabb kimenetelű háború számára is.

Amerikai vélemény szerint:

Spanyolország hamarosan hadat üzen Angliának

Newyorkból jelentik: A spanyol tengerészeti minisztérium rádió útján felszólította az idegen vizeken lévő hajóit, hogy a lehető leg-
rövidebb idő alatt keressék fel a legközelebbi semleges kikötőt. Amerikai vélemény szerint ez azt jelenti, hogy Spanyolország rövidesen belép a háborúba, természetesen a tengelyhatalmak oldalán. (Rador.)

Hirdessen a Déli Hírlapban

Megfelelő embert a megfelelő helyre

Látogatás a temesvári ipari tanácsadó hivatalban, ahol testi és lelki vizsgálat alapján ajánlanak a jelölteknek megfelelő ipari pályát

A legtöbb szülőnek sok gondot és álmatlan éjszakát okoz az a probléma, hogy mire tanítsa gyermekét. A pályaválasztás gyakran szerencsésen üt ki, néha azonban nem sikerül és tönkre teszi a gyermek egész jövőjét, ha olyan pályára megy, amely nem felel meg sem hajlamainak, sem képességeinek. Különösen ipari foglalkozásoknál jelent sokat a testi és lelki adottság ismerete, mert a mai időkben az iparos és munkás csak akkor tudja helyét megállni, ha a fokozott igényeknek megfelelően a legaprólékosabban ismeri az ipar minden csinját-binját és tökéletes a munkája. Ezt pedig csak úgy lehet elérni, ha egyéniségének megfelelő munkát végez és a vele született adottságokat is igénybe veszi az életfenntartás kíméletlen harcában. Így kerülhet azután a megfelelő ember a megfelelő helyre, ahol a legjobban fejtheti ki igazi képességeit.

Ennek a felfogásnak gyakorlati megvalósítására a modern államok a nagyobb városokban

külön tanácsadó hivatalokat létesítettek, amelyek

alapos fizikai és pszichikai vizsgálat után az ifjakat és leányokat az egyéniségüknek legjobban megfelelő ipari pályákra terelik.

Temesvárott is működik ilyen ipari tanácsadó hivatal. A fiúk és leányok, akik ipari pályára mennek, kötelesek jelentkezni ennél a hivatalnál, amelynek rokonszenves fiatal vezetője, Barna Vasile megvizsgálja lelki adottságaikat és megállapítja, hogy a tanoncjelöltek egyénisége megfelelő-e azoknak a követelményeknek, amelyeket az általuk választott ipar kíván tőlük.

A temesvári ipari tanácsadó hivatalat a munkaügyi minisztérium tartja fenn és a kolozsvári egyetem irányítása alatt dolgozik. A tanoncjelöltek pszichotechnikai vizsgálatánál a kolozsvári egyetem pszichológiai intézete által kidolgozott és kipróbált tudományos módszereket használják.

Egészségügyi vizsgálat

Abban az épületben, ahol a munkakamara is van, a harmadik emeleten, négy tágas szobában helyezték el a hivatalt. Az egyik szoba modernül berendezett orvosi rendelő, ahol a hivatal orvosa végzi az egészségügyi vizsgálatot. Az orvosi vizsgálat eredményétől is sok függ, mert egyik-másik foglalkozás a legteljesebb egészséget követeli és

ha a tanonc egészsége nem kifogástalan, akkor káncnyea olyan szervi bajt szerezhet, amely végzetessé válhatik.

Az érzékszervek gyengesége, vagy egyik-másik érzék hiánya szintén alkalmatlanná tehetik a tanoncjelöltet arra az iparra, amellyel kenyerét akarja megkeresni. Ha azonban az orvosi vizsgálat kedvező volt, akkor sor kerülhet a pszichotechnikai vizsgálatra, ahol minden tanoncjelölt a vele született képességeiből vizsgálják.

Alkalmunk volt végignézni egy ilyen vizsgálatot. Az egyik szobában hosszú asztalnál két fiú és egy leány ült. A tizenéves éves leány fodrászónak készült, a tizenhat éves fiú lakatosnak, míg a másik tizennyolc éves tanonc, vasestergályos akar lenni. Ez a fiatalember az idén érettségizett és mégis iparos lesz, mert így látja jövőjét biztosítottak.

AZ EMLÉKEZŐTEHETSÉG PRÓBAJA

Mindhárman kipirulva, csillogó szemekkel

A kézügyesség megállapítása

Kezüik munkájának pontosságát egy szabadon vezetett ceruzával kellett bizonyítaniuk. Ezzel a ceruzával egyenes vonalat kellett rajzolni két egymást kicsiny szögben metsző egyenes közé. Ahányszor az általuk rajzolt vonal érintette a másik két egyenest, annyi hibapontot kaptak. A leány piros nyelvét harapdálta a nagy ügykezetben, de a ceruza mégis bizonytalanul mozgott és a vonal el-elgömbülve, bizony sűrűn érintkezett a szomszédos egyenessel. A két fiú mosolyogva és kissé fölényeskedve nézte a leány buzgósságát, de hamarosan a fejüket csóválva látták be, hogy

a kapott feladat nem is olyan egyszerű.

Az eredmény mégsem volt rossz és amikor még meg is dicsérték őket, ragyogó arccal várták a további vizsgálatot.

Munkájuk gyorsaságára több vaslemeznek három vaspálcikára való felfűzésével lehet következtetni. A három lyukkal ellátott lemezeket a legrövidebb idő alatt kellett felfűzniük és ezt a kísérletet ötször ismételték. Így állapítja meg a vizsgáztató a középarányost. Mindhárman jó

Három év óta működik a hivatal

A három tanoncjelölt közül az érettségizett fiatalember értelmiségi foka magasabbnak bizonyult, de azoknál az adottságoknál, amelyeket nem lehet tanulással elsajátítani, a másik kettő nem maradt alatta. A három tanoncjelölt vizsgálata egész délelőttöt igénybe vett és miután az eredmény kielégítő volt,

megkapták a bizonylatot, hogy alkalmasak az általuk választott ipar megtanulására és gyakorlására.

A temesvári ipari tanácsadó hivatal fennállása óta, három év alatt közel kétezerhatszáz tanoncjelöltet vizsgált meg. Akadt sokszor olyan is, aki nem mutatkozott alkalmasnak arra a fog-

figyelték a fehér köpenybe öltözött vizsgáztatót, aki személyi adataiak felvétele után megkezdte a vizsgát. A falról leemelt egy táblát, amelyen körülbelül húsz különböző tárgyat ábrázoló kép volt. Azután elővette az óráját és felszólította a leányt és a két fiút, hogy nézzék meg a képeket és jól megjegyzék meg, mit láttak. Néhány perc után elvitték előlük a táblát és most már le kellett írniuk, hogy milyen tárgyakat láttak. Amíg írtak, Barna Vasile elmagyarázta nekünk, hogy emlékezőtehetségük fokát állapítja meg

ilyen módon. A leány emlékező tehetsége gyengébbnek bizonyult, mert a húsz tárgyból csak kilencet tudott megjegyezni magának. A fiatalabb fiú tizenháromat, az érettségizett fiatalember pedig tizenhatot. Ugyanígy kellett a vizsgáztató által felsorolt szavakat is megjegyezni és leírni.

Minden tanoncjelölt a saját anyanyelvén írhat.

— Mindenki a saját anyanyelvre segítségével jegyzi meg magának a látott tárgyakat, vagy hallott szavakat, — adta meg a magyarázatot Barna Vasile — és így természetesen anyanyelvén írja le a legkönnyebben ezeket. Éppen ezért, azoknak, akik nem tudnak jól románul, a saját anyanyelvén magyarázzuk meg a dolgokat.

eredményt értek el, mert a lemezeket néhány másodperc alatt elhelyezték a pálcikákon.

Tapintásuk finomságának megállapítására igénybe vették azt az elmesés szerkesztett és külföldön készült finom kis gépezetet, amely pontosan egymáshoz illeszthető két fémlapból áll. A fémlapok csavar segítségével felemelhetők és sülyeszíthetők. Mikor egyzinten vannak, a két lemez egynek érződik. A leány tapintása finomnak bizonyult, míg a két fiú tapintása a kemény munkától kissé már elvesztette érzékenységét.

Megvizsgálták még agymunkájuk, gondolkodásuk gyorsaságát, megfigyelőképességüket, képzőtehetségük fejlettségét, általános intelligenciájuk fokát és azt, hogy milyen mértékben tudják figyelmüket munkájukra összpontosítani.

Két kezük összmunkájának fejlettségét is bizonyítaniuk kellett. Nem maradt el formaérzékük, egyensúlyérzékük megvizsgálása sem. A temesvári hivatal ezen vizsgálatok elvégzésére költséges gépekkel rendelkezik.

lalkozásra, amelyet magának választott és ennek más ipar megtanulását ajánlották.

A vizsgálat eredményét a hivatal megőrzi és amennyiben a már egyszer megvizsgált egyén idővel más foglalkozást választ, újból kikérheti a hivatal tanácsát. A hivatal tanácsának figyelembevétele egyelőre nem kötelező, de valószínűleg rövidesen kötelezővé teszik, mert a külföldi eredmények azt mutatják, hogy ha mindenki a neki megfelelő foglalkozást gyakorolja, nemesak a munka minősége javul, hanem az üzemi balcsetek száma is csökken és ami szintén fontos, az iparos és munkás anyagi jóléte is fokozódik.

(kafer)

LÁTOGASSA MEG

Budapestet

a Duna királynőjét

a gyönyörű fekvésű fürdővárost

Felvilágosítással jár:

Budapest Székesfőváros

Idégenforgalmi Hivatala

Budapest, V., Drák Ferenc-u. 2.

Telefon: 181-213, vagy 181-349

Furcsa válóok

az, amely napvilágot látott legutóbb egy válókereseti beadvány formájában. A válóper kezdeményezője valamelyik erdélyi városban tölt be kisebb állást és hét évig tartó házasság után rájött arra, hogy felesége „nem hozzávaló”. Hogy miért, azt a következőképen fejti ki írásában: Szerény kisjövendelmű ember vagyok, aki előtt nem nagy perspektívák lebegnek. Legfeljebb némi fizetésemelésre számíthatok, amelyből kiegészíthetném a magam, vagy feleségem garderóbját. Ez a tudat egyre kinzobbá vált számomra. A szerelem vak és én nem voltam előrelátó, amikor megnősültem. Nem gondoltam arra, hogy valamikor lelkiifurdalásaim lesznek a feleségem miatt, aki bájos és szép asszony és akit én nem öltöztethetek úgy, ahogy kellene. Leírhatatlanul fájdalmas számomra, mikor feleségemmel megállunk egy-egy díszes kirakat előtt és szegény, mély sóhajtással fordul el a szép ruhák, elegáns kalapok fájdalmas látásától. Azt sem engedhetem meg magamnak, hogy feleségem egy szép fürdőtrikót vásároljon, amely drágasága miatt megfizethetetlen számomra. Neki el kell fojtania hiúságát. Érzem, hogy elhidegedett tőlem, hiszen nem várhat soha szebbet, jobbat. Ő is boldogtalan mellettem és én is boldogtalan vagyok. Ő nem való hozzám...

Eddig szól a válókereset, amely lehetetlen indokainál fogva ritkasági értékre számíthat; eddig szól ez az élet kényserítő valóságából kiszakadt érvelés, amely megérdemli, hogy tisztelt lapjuk foglalkozzék vele. Probléma ugyanis, hogy napjainkban, a lét rettenetes megpróbáltatásai közepette, felmerülhet oly gondolat, hogy valaki az előbb említett szempontok felsorolásával akarjon megszüntetni egy egész életre szóló fogadást, a házasságot. Hét évig tartó együttélés után tehát cifrázkodási okokból mondja ki a házasság tarthatatlanságát a bíró? Mert valóban elviselhetetlen állapot az, hogy a nekibúsult hitves minduntalan mély sóhajtással forduljon el a szép ruhák és elegáns kalapok fájdalmas látványától. Milyen csekélység ügyebár e tragikus látomásokkal szemben a napjainkban megmutakozó százféle nyomorúság, szűkösség és szenvedés látványa? És milyen csekélység, hogy mostanában holmi háborúság van, amelynek következtében milliók hullanak el és milliók jutnak koldusbotra és mennek az ország útján fedetlenbűll lerongyolódva, mint az az aprócska drága rongy, a megfizethetetlen fürdőruha.

Valóban tragikus, valóban elképesztő sorstragédia, hogy viszont a válási készenlétben lévő férj szerény kisjövendelmű ember, aki legfeljebb némi fizetésemelésre számíthat és nem lebegnek előtte nagyobb perspektívák. Vajton mit tegyenek akkor azok a házassafelek, akik a legnagyobb szűkölködésben élnek, úgy ruházkodnak, hogy kifordítják a rögöt, s ahelyett, hogy fényes kirakatok tükrablakai előtt lebzselnének, azért koptatják le az utolsó cipőtalpukat is, hogyan hajszolhatnák föl a téli fát, a szűkös télirevalót, a krumpit? Tehát ezek is váljanak el talán? Mert asszonyainknak el kell fojtani a hiúságukat? Nem, nem. Hallottunk már igen különböző válóokokat, de ez a pár mindkét rendbeli lelkiifurdalásaival egyedül áll. Ezek a jóemberek a házasság igazi jelentőségével nincsenek tisztában, de nincsenek tisztában azzal sem, hogy mit diktál az idők parancsa.

Ez a válókereset a bár- és a strandszemlélet jegyében íródott. Tartalma valóságos hadtűzenet az összetartás, a házasság magasabb erkölcsi jellege ellen. Sőt bátran elmondhatjuk tiszta cinizmus fly szemérmetlen, ledér és léha okokkal előhozakodni. Reméljük, hogy a válóper lezajlása alkalmával mindkét fél megkapja majd a bíróság részéről az igazi kitanítást és leckét, a méltó választ erre a furcsa beadványra.

Erzsé asszony,

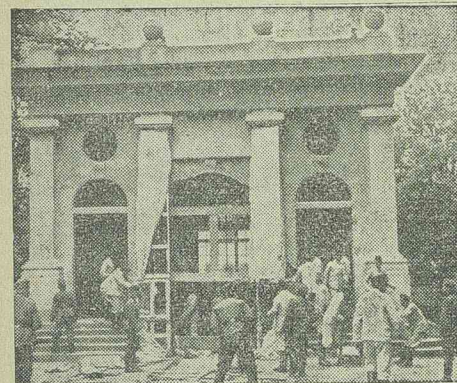
= KÖZGAZDASÁG =

Mit tehetett Anglia és mit tett Németország a délkeleti államok gazdasági életében

Német közgazdasági lap cikke a román német gazdasági kapcsolatról

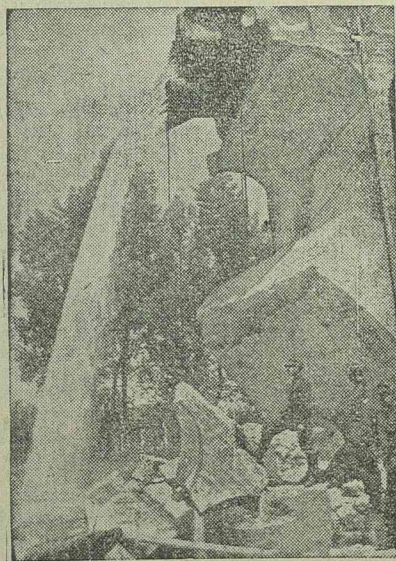
A német segélyakció Páris lakosai hosszú sorban várakoznak a kenyérért

Hitler birodalmi vezér parancsára lebontják a történelmi emlékü compagnei vasúti kocsijá számára épített esernyőket.

A német katonák Royonban, Franciaország egyik legrészesebb tengeri fürdőjében pihennek ki a harcok fáradalmait.

Ezt a vízvezetékét a franciák robbantották fel visszavonulásuk alkalmával.

Az Überseepost című német közgazdasági szaklap legutóbbi számában jelent meg „Németország és Románia” címen az alábbi cikk:

Bármily hézagosan, mégis a világháborúig érvényesült a világpolitikai gazdálkodás megosztásának az elve. Anglia volt az, amely ezt az elvet szétrombolta. 1916-ban a Balfour-bizottság közzétette Anglia háborús célját! A legfontosabb nyersanyagok felett monopóliumot szerezni és államilag ellenőrzött árucseréforogalmat létesíteni! Ezzel feladták a világgazdaságpolitika munkafelosztásának gondolatát és helyébe Anglia nyíltan törekedett a világgazdaság monopolizálására. A gazdasági élet a brit hatalom eszközevé vált. A tengerentúli államok — mint az USA — az angol proklamációra gazdasági autarchiával feleltek és nagy eredményeket értek el ezen a téren.

A világháború befejezése után a gazdaságilag gyenge országok Anglia eljárása folytán súlyos helyzetbe kerültek. Kényszerültek annak elfogadására, amit Anglia és szövetségesei mint „gazdasági segítséget” nyújtottak és egyre jobban estek gazdasági rabszolgáskorsba. Anglia azon volt, hogy a láncokat minél szorosabbra fűzze. Gazdaságilag vérszegény testekbe, úgy Közép- mint Délkelet-Európában óriási összegeket ömlesztettek és ezáltal az ottani bankélt, kereskedelem, ipar és szállítmányozás kulcshegyein ellenőrzést állított fel. Amikor 1933-ban a nemzeti szocialista Németország gyarmatait követelte, Anglia a Népszövetség hivatalos jelentéseiben át világgá kürtölte, hogy a gyarmatoknak semmi jelentőségük nincsen, mert a nyersanyagoknak állítólag csak 3 százalékuk kerül ki a gyarmatokról, a többi állítólag szuverén államokból. Egyébként minden nyersanyag utalt gazdaság készpénzzel fedezheti a világpiac szűkségletét.

Készpénzzel vásárolni — valóban nem megfizető felfedezés, hanem jelentékeny beismerése a brit világhatalmi törekvés részéről. A világpiac csak az vásárolhat, akinek aránya, vagy devizája van. A világpiacra való minden vásárlás tehát a gazdasági függés elmélyítését jelenti. Ez az, amit Németországnak meg kellett akadályozni. Ugyanabban a helyzetben voltak Délkelet-Európa államai, mint Németország. Ezeket a államokat Anglia nemzedékek óta pénzügyi csatlósáivá tette, akik előbb gazdaságilag függővé, majd politikailag megkötötté lettek. Csak egyetlen különbség volt: Anglia Németországnak nyersanyagokat, a kelet-európai államoknak azonban készárukat akart eladni az általa diktált áron. Ugyanaz a szükség hajtotta egybe Közép- és Délkelet-Európát. A csere legjobb feltételeit teremthették meg Délkelet-Európa nyersanyagban gazdag agrárállamai és az iparilag fejlett Középeurópa és ez a csere „áru árúert” jelszó mellett egyre növekvő arányban folyt le. Alig hatusztendős fejlődés után gazdaságilag felelő Közép- és Délkelet-Európa létesült, amelyek annyira egymáshoz nőttek, hogy arra a gazdaságtörténelemben példa nincsen.

A TERMÉSZETES KAPCSOLATOK MEGBONTÁSÁRA CÉLZÓ TÖREKVÉSEK

Ezt a fejlődési folyamatot igyekezett Anglia megzavarni és ha lehetséges, lehetetlenné tenni. 1933 előtt az angol fáradozások súlypontja a Közép- és Délamerikának nyújtott hitelek fo-

lyosításában állott. 1933 után Németország nem akart tovább eladósodni és kiszabadította magát a brit pénzügyi diktatúra alól. Délkelet-Európában Angliának meg kellett változtatni a politikai eszközöket. A zajos állami hitelnyújtás helyébe a zajtalan magánkölcsonők jöttek, amelyekből Anglia főleg azokat az államokat részesítette, amelyek számára politikailag fontosak voltak. (Törökország, Románia, Görögország, Jugoszlávia.) A kölcsönöket és egyéb tőkéket a gazdasági kulcstermékekbe helyezte (Romániában a petróleumvállalatokba, Jugoszláviában az ércetermelésbe). A gazdasági politikával párhuzamosan nagyszabású kultúrpropaganda folyt, mindkettő azzal a céllal, hogy Délkelet-Európát hatalmi körében tartsa. Amidőn Anglia mindezek dacára sem érte el célját, különösen a mostani háború kitörése után, masszív katonai fenyegetésekhez folyamodott. (Földközi-tengeri flottatüntetés, angol-török szerződés, ultimátumszerű követelés Bulgáriától).

MI VOLT AZ UMCO?

Anglia — hogy ügynökeinek és felvásárlóinak munkáját elősegítse — 1940 április 15-én az United Kingdom Merchant Corporation Ltd. röviden Umco néven céget alapított, amelyet májusban követett a franciák által alapított hasonló vállalkozás. A brit kincstár félmillió font sterlinggel járult az alapításhoz, amelynek céljaira az Angol Bank nagy hiteleket adott. Hivatalos cél ez volt: „A Balkán-államok gazdasági megsegítése”. Az angol sajtó — hogy a vállalatnak tekintélyt és népszerűséget szerezzen — hivatalosan azt hirdette, hogy az angol király minden alattvalója részes a vállalkozásban, amelynek így 500 ezer részvényese van. Később az angol sajtó egyrésze már ösztönözött volt és nyíltan bevallotta, hogy az Umco célja: „prevenatív vásárlások eszköze minden kereskedelmi szempontra való tekintet nélkül”. Vagyis vásárolni: arra, szükségletre és elszállítási lehetőségre való tekintet nélkül. Legvilágosabb volt a Financial News: „Nem fontos, hogy a tranzakciók a külkereskedelmi szempontoknak megfelelőjenek, hanem csak az, hogy Németország a vásárlási lehetőségtől megfosztassék”. Ez tiszta beszéd! Délkelet-Európát fel kell vásárolni, hogy ott Németország ne vásárolhasson.

ANGLIA ROMÁNIAI EXPORTJA HÁBORÚBAN ÉS — BÉKÉBEN

Tehát a britek számára különösen célba találó eszköznek látszott a tömegvásárlás. Erre érdemes mélyebb tekintetet vetni. Elsősorban is fontos tudni, hogyan festett az angol-román kereskedelem normális időkben. Íme a hivatalos adatok:

	Millió lei kivitel	az összkivitel
	Angliába	százaléka
1932	2346	14.—
1933	2181	15.4
1934	1368	10.—
1935	1614	9.6
1936	1132	14.4
1937	782	8.8
1938	1529	7.2
1939	1343	5.—

Tehát Anglia 1932 óta évről-évre kevesebbet vásárolt Romániától, tehát amikor politikai-

HOTEL SZABÓ

BUDAPEST, IV. EGYETEM-UTCA 7.

Hotel Szabó a belváros közepén fekszik. Szép, tiszta, világos szobák, minden modern kényelemmel. (Központi fűtés, hideg-, meleg folyóvíz, telefon, stb.) Polgári szálló — polgári árak!

leg nem volt szüksége a román árrura, a kivittl egyre jobban korlátozta. Nem véletlen ez, mert petróleumot, gabonát, fát (tehát a legfontosabb román kivittl cikkeket) Anglia másutt kedvezőbben szerezte be. Hidegen hagyta Angliát az, hogy a román gazdasági életet és román népet megkárosítja a román árruról való lemondás. Az 1938. évi londoni királylátogatás alkalmával sem sikerült Angliát rábírní arra, hogy átvegye a belgért termésmennyiséget. Annál inkább vásárolták a francia gabonát, mivel Anglia politikailag és katonailag érdekelt volt Franciaországban! Csak amikor Romániában is politikai érdekei keletkeztek, a kivittl rohamosan emelkedik. Így Angliába Románia a háború kitörése után a következő értékekben exportált:

	Millió lei
1939	
augusztus	125.3
szepetember	97.5
október	159.6
november	355.1
december	843.2
1940	
január	718.8
február	487.4
március	953.8
április	780.5

Éppen ilyen arányban növekedett az angol politikai befolyás alatt álló országok felé irányuló román export. De tévednek azok, akik ebben a jelenségben másat látnak, mint hamar elűnő háborús konjunktúrát. A fenti exportmennyiséget össze kell hasonlítani 1932-1938 exportzámaival és tudjuk, hogy milyen arányú a román gazdasági élet iránti érdeklődés. A román életképesség és termelőképesség iránti valódi érdek Anglia részéről a háború előtt nem állott fenn és a háború után sem fog megnyilvánulni.

(Folytatjuk)

A hivatalos devizaárfolyamok. A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai a következők: (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti): 107 százalék felárral: angol font 851.80—877.37, dollár 211.65—217.97, svájci frank 48.13—49.58, palesztinai font 852.84—878.40, egyiptomi font 873.54—899.78. Devizák 38 százalékos felárral: angol font 567.87—584.91, svájci frank 32.05—33.05, francia frank 3.24—3.31, márka 49—50, olasz líra 7.17, (felár nélkül) pengő 26.50—27, (felár nélkül), cseh korona 4.68—4.77, dinár 2.89—3.05 (felár nélkül), török líra 82.92—92.

TRÓNUSDONTÓ BALETTCPÍŐ

A Déli Hírlap eredeti regénye.

Írta: KUN-BÁN ANDRIS

51

Amikor a felvonás vége felé búcsúzkodtam, a király megkérdezte:

— Szabad már most személyesen átadnom a meghívást holnap délutánra a Belvedere-palotába, sennora?

— Elfogadom, felség.

— Hogy ne kelljen a meghívást naponta ismételnem, remélhetem, hogy azt a következő napokra is elfogadják?

— Akár életem végéig.

Mikor ma este a színházból hazatértem, szállodai lakásom tele volt piros rózsával. A virág kíséretében semmi névjegyet nem hoztak. A portástól csak annyit tudtam meg, hogy két szobámat az udvari kertészeti emberei díszítették föl.

Levetettem ruhámat és kényelmes pongyolát öltöttem magamra. És most itt ülök a rózsákkal lakásban és boldogan írom naplómba a mai nap nevezetes eseményeit.

Kezemben az izgalomtól és a boldogságtól remeg a toll és alig várom, hogy belefelelődjek ágyamba és elalvni előtt jóleső ernyedtségben magam elé varázsoljam újra a mai délutánt. De egy gondolatomat még ide kell rögzítenem. Egész Bajorország minden szépségével, ragyogásával és gazdagságával Lajos királyé, Lajos király azonban az enyém.

59.

München, 1846. november 2.

Storcheegg Egon intendáns tette ma tiszteletét nálam.

— Sennora, — kezdte, fellépési szerződése három nap múlva lejár. Boldogá tenne, ha harminc napra szóló új szerződést kegyeskedne aláírni és magától értetődik, hogy felléptédjék az eddigienek a kétszerese lesz,

A háztulajdonosok az adó kedvezményes befizetési határidejének meghosszabbítását kérték

Az öt százalékos adókedvezmény a mostani költségvetési esztendő második negyedére — miként megírtuk — csak augusztus 15-ig érvényes. Tekintettel azonban arra, hogy sok háztulajdonos ezen időig nem képes adófizetési kötelezettségének eleget tenni, a háztulajdonosok egyesülete felterjesztést intézett a pénzügyminiszterhez és az adókedvezményi határidőnek augusztus 31-ig való meghosszabbítását kéri.

A háztulajdonosok adója a második évnegyedben különben magasabb, mint az elsőben volt, mivel huszonöt százalékos emelés és az úgynevezett supracota már esedékes. A régi házaknál az 1933 évi becslés alapján megállapított tiszta jövedelem 39 százaléka egyenlő az ez évi házbéradóval, amelyhez még hozzászámítják a supracotát.

A pénzügyigazgatóság az ez évben fizetendő adó összegét nem közölte előre a háztulajdonosokkal. A szokásos évi adóértéstitésen még a tavalyi adó volt feltüntetve, de az íven bélyegzős megjegyzés tudatta, hogy ehhez hozzájárul

még az ideai emelés. Minden ingatlantulajdonos az adóhivatalban, vagy az adóellenőrnél megtehatja, hogy mennyi az ideai adójának végösszege.

Temesvárott a háztulajdonos által fizetett adó a következőképpen oszlik meg: 12 százalék állami adó, 8 százalék hadfelszerelési adó, 2 százalék utadó, 0.5 százalék kataszteradó, 16.5 százalék pótdadó. Ez utóbbiban a következő járulékok foglaltatnak: 5 százalék városi adó, 2 százalék megyei adó, 3 százalék egészségügyi adó, 1.5 százalék a helytartóság számára, 5 százalék kiegészítési kvóta. Mindezekhez még csak a supracota kerül, amelynek kiszámítása azonban nagyon körülmenyes.

Az új, úgynevezett adómentes házak adókulcsa a következő: 50.000 lei tiszta jövedelemig 18.5 százalék, 75.000 tiszta jövedelemig 23.3 százalék, 125.000 tiszta jövedelemig 28.1 százalék. Ezen felül tiszta jövedelem után 30.1 százalék. Ehhez járul még a supracota és az 1 százalékos statisztikai adó.

SPORTSEMÉNYEK

A „B” osztályos bajnokság csoport-beosztása

A szövetségtől kiszivárgott hírek szerint a B. ligában három csoportban fogják lebonyolítani a bajnokságot. A három csoportbeosztás a következő: Déli csoport: Juventus, Olimpia, Macabi, vagy

Turda, Gloria CFR, Ferroemail, Prahova, Constanta, ACFR, Oltul.

Északi csoport: Victoria, vagy Universitatea, Cimentul, CFR, Olimpia CFR, Industria Szármei, CSTM, Törekvés, Vítrometan.

Nyugati csoport: Minerul, Electrica Kinizsi, Gloria, Jiul, Vulturii, RMTE, Metallosport, CFR T-Severin, CFR Simeria.

Foto-Sport-Optic
Fotólaboratórium

„Agfa”, „Kodak” és „Voigt-länder” gépek és filmek.

A. M. Mülley
Timisoara I.,
Strada Solderer 11.
Főköztel: Bul. Berthelot 10.

Auer Bicsi továbbra is a Rapid edzője marad. Auer, a bucarestii Rapid játékos a jövő szezonban az edzői tisztelet fogja betölteni. Csak kivételes esetben kerülhet sor arra, hogy a csapatban játszon.

A Venus vezetősége tárgyalásokat folytat a Beogradskival egy barátságos mérkőzés ügyében.

60.

München, 1846. november 6.

Tegnap este volt búcsúfélétem a müncheni udvari színházban. Leírhatatlanul szép volt.

Most történt először, hogy nem a borsóöld körülfüggöny előtt táncoltam. Erre nem volt szükség, mert az operaeloadás elmaradt az én kedvemért és nem kellett a darab díszleteit a körülfüggönyvel eltakarni.

Az intendáns erre az estére külön díszleteket festetett. A színpad spanyol tájat ábrázolt. Ugy éreztem magamat a színpadon, mintha otthon, Spanyolországban, lettem volna.

Műsorom nem két, hanem három részből állott. Minden részben három-három táncot lejtettem. Erre az alkalomra legsikeresebb kilenc táncomat választottam össze.

Megjelenésemkor és mindegyik táncszámom után olyan tapsvihart zúgott fel, amilyenben nekem, aki pedig edzett vagyok ebben, még nem volt részem.

Az első szünetben virágos kertté változott a színpad. Olyan rengeteg koszorút és csokrot adtak föl, hogy alig lehetett mozogni a sok virágtól.

Storcheegg intendáns az énekessel és énekesnőkkel az élen jelent meg a színpadon és köszönetet mondott nekem a társulat nevében a fellépéseimért. Meghatottságomban a színésznőket nyilvánosan végigcsókoltam és a kapott virágokból mindegyiknek egy-egy szép csokrot nyújtottam át. A férfiaknak pedig egy-egy rózsaszálal tűztem a kabátjukra. A közönség ezt az eljárást nagy lelkesedéssel fogadta és a tapsolásnak nem akart vége szakadni.

A második szünetben a közönség folytonos tapsolása közben rengeteg ajándékot nyújtottak át a közönség részéről. Nagyon sok értékes tárgy, csebecsebecs és ékszert kaptam. Kaptam egy halványlila szattánybőrrel bevont nagy dobozt. Felnyitottam és páratlan ragyogású briliánsokkal díszített fejéket láttam benne. Névjegyem nem volt mellélvele. Ha a dobozt fedelének felső jobb sarkát nem is díszítette volna királyi korona, akkor is tudtam volna, hogy ez az ajándék kitől való.

Szivemhez szorítottam a dobozt és a királyi páholy irányába meghajoltam.

Ornkánszerűen tört ki erre újból az ünneplés.

(Folytatjuk)

Megállapították a rozs, árpa, zab hivatalos árát

Megszüntették a kiviteli prémiumokat

A kormány gazdasági bizottsága Ion Gigurtu miniszterelnök elnökletével ülést tartott, amelyen a gabonák maximális árát állapították meg. Ismeretes, hogy a búza árának szabályozása már a múlt héten megtörtént, a tengeri, árpa, zab és rizs ármegállapítására most került a sor. A tengeri (lőfogminőség) ára, 49 ezer lei vagononként. Cincantin és pignoletto minőségek ára ennél 10%-kal több. Az úgynevezett román tengeri ára 10%-kal magasabb, mint az említett alaptípusé.

Az árpa 40.000 lei, a zab 42.000 lei, a rozs 52.000 lei vagononként.

Ezek az árak a múlt évi árakat a következő arányban múlják felül: a tengerinél 28,57, az árpánál 35, a zabnál 37,71, a rozsnál 34,61 százalékkal több.

A gazdasági bizottság eltörölte a kiviteli prémiumokat, mivel ezek a belföldi és világpiaci árak kiegyenlítését célozzák. Tekintve, hogy a fenti árak a világpiaci árakkal összhangban állanak és ezeknek fizetésére a külföldi kereskedelmi egyezményekben az exportőrök részéről kötelezettségvállalás történt, a kiviteli prémium feleslegessé vált. A német-

országi exportnál ezek az árak a márka 49 leies árfolyamán nyerne elszámolást.

Az új gabonaárak a termelőkre nézve a következő előnnyel járnak: a.) remuneratorius árát biztosítja a termelőnek munkájáért, b.) biztosítja a mezőgazdasági termékek árbiztosságát, c.) összhangba hozza a belföldi és külföldi árakat.

A nemzetgazdasági minisztérium felhatalmazta a Szövetkezetek Nemzeti Intézetét, hogy a hivatalos árakon bármily mennyiségű gabonát vásároljon.

A pékek megfellebbezik a hatósági kenyérrájakat

A helytartóság mellett működő árelenőrző bizottság tegnap délelőtt Ciupe Gheorghe dr. vezértitkár elnöke alatt foglalkozott a városi ármegállapító bizottság csütörtöki határozataival. A várost az ülésen Warth Péter dr. alpolgármester és Loichita Eutim dr. gazdasági tanácsnok képviselték. Loichita jelentette, hogy a pékeknek és a malmoknak jelenleg huszonegy vagon liszt van. Tekintettel arra, hogy naponta három vagon lisztből sütnék kenyeret a város lakossága részére, ez a szükséglet egy hétre elég. Az árelenőrző bizottság jóváhagyta a város által megállapított következő árakat: fehér liszt a malomban 13, a kereskedésben 13,50, félbarna liszt a malomban 11, a kereskedésben 11,50, barna liszt a malomban és viszontárúsiánál 8 lei kilónként. Kenyérrájak kilónként fehér 14, félbarna 12 és barna 8,50 lei. Ezek az árak augusztus 15-ig maradnak érvényben.

A pékek céhe tegnap délelőtt tizenegy óra körül értekezletet tartott, amelyen Sechei Alexandru elnök bejelentette, hogy a városnak a kenyérrájakra vonatkozó határozatát a helytartóságnál megfellebbezik.

Utazásban gyakorlott titkárnő,

biztos fellépéssel, perfekt német, francia, magyar, román nyelvtudással szóban és írásban, nagy skandináv vállalathoz, bucurestii székhelyhez felvétetik. Kimerítő életleírással, bizonyítványokkal, fényképpel ellátott ajánlatokat „MEGBIZHATÓ BUCUREST” jellegre a kiadóba.

Finnország barátságos viszonyt akar a Szovjettel

Helsinkiből jelentik: A finn hivatalos távirati iroda cáfolja azokat a külföldi híreket, mintha a „Szovjetbarátaink Egyesületében” az egyes tagok ellen foganatosított rendőri szabályok Oroszországgal szembeni aktusnak lennének tekinthetők. A finn hivatalos közlemény leszögezi, hogy Finnországban minden társadalmi osztálynak elsőrendű kötelessége a kormányt abban a törekvésében támogatni, hogy a Szovjettel a legbarátságosabb viszony álljon fenn.

A Hitler-ifjuság kiküldetéseinek fogadtatása Bucurestiben

Bucurestiből jelentik: A német-román ifjúság baráti együttműködésének jegyében érkeztek meg az Országárség németországi vendégei, Hitler Adolf Németország fiataljainak képviselői öt napos látogatásra a bancasai repülőtérre. A Hitler-ifjúság képviselőit az Országárség részéről Guganau alezredes vezérkari főnök, a bucurestii német követség képviselője Welker dr. követségi tanácsos fogadta. A vendégek részéről Oberlich: Johann vezető köszöntö meg az üdvözlést, majd a repülőtérrel az Ambussador szállóban levő lakásokra hajtottak. Ma Sidorovici Teofil fogadta a német vendégeket.

Partie kiárutás!

Mélyen leszállított árak mellett kapható augusztus 10-ig női és gyermek selyemalsónemű, darabonként is. Délelőtt 3-tól, délután 8 óráig. A

„Tricorom“

gyárhelyiségében, II. Str. Dorobantilor 47. (Rékási-út.)

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő

LEVELEZÉS és HAZASSÁG a törvényes intézkedések miatt nem közölhető. ÁLLASKERESÉS rovatban szavanként egy lei, legkisebb apróhirdetés tíz lei. Vastag betűvel szavanként kettő lei, legkisebb apróhirdetés 15 szög 30 lei, minden további szó két lei. Apróhirdetéseket felvesz: I. kerületben: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piața Brătianu 3 Telefon: 28—10. II. kerületben: Popovici trafik, Piața Badea Cârțan 8. — Kardos trafik, Piața Traian (Szerb templom mellett). — Grosz trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerületben: Flauder trafik, Piața Lahovari. IV. kerületben: March Kúttl. — Nógrády trafik (Corso mozi mellett). — Vass trafik, Piața Dragațina 6. Telefon: 45—06. — Wittek trafik, Bulevardul Regie Carol 54. — Galgóczy trafik, Strada Brătianu 15/a. Telefon: 45—13.

Alkalmazás

Cukrászsegédet keres jó fizetéssel azonnali belépésre Wittman vendéglős, Bázás. 1360

Házmaster, a si a központi fűtéshez ért, felvétetik. Megkeresések „Megbízható” jelige alatt a kiadóba. 1365

Lakás

Keresek azonnala üres magánvillát, vagy családi házat legalább 8 szobával, egészségügyi intézmény részére. Cím a kiadóban. 1357

Délifekvésű modern 5 szobás lakás II. emeleten november 1-re kiadó. I. Bulevardul I. G. Duca 8. E. K. Thomas. 1185

Üdvari lakás I. emeleten 1 szoba, konyha szeptember 1-re kiadó. I. Str. Mercy 3. 1338

Négyszobás, összkomfortos, villalakás központi fűtéssel kiadó, november 1-re II. Str. Miron Romanul 2. az Apolló mozival szemben. Telefon: 33—32. 1340

Háromszobás lakás minden mellékkelviséssel november 1-re kiadó. III. Str. Doja 8. 1362

Modern komplett egyszobás szuterén lakás kiadó. I. Str. Petre Carp. Erdőkölöni Mikó Frida, Dauerbach-palota. 1229

Kiadó kétszobás modern lakás és 1 szoba. I. Str. Mărăsești 14. háztulajdonosnál. Telefon: 29—08. 1371

Adás-vevél

Eladó amerikai koffer teljes felszereléssel 600 lei, két gumitalpaló gép a 500 lei. Megtekinthető IV. Str. Sturza 52. ajtó 16. 1805

Oserépkálya elsőrangú samottanyagból készült, minden kivitelben olcsón eladó. Sparthert és minden szakmába vágó munkákat, átrakást és tisztítást vállal. Özv. Tordai Jánosné Str. Ariadna 14. hosszabbított Helvét uca. 1248

Rádió kitinő hangú Minerva 4+1 szuper, alkalmi áron eladó. Megtekinthető 1—4-ig és 7—9-ig. II. Str. Balas 78. ajtó 2. 1367

Gyermekegy, gyermekkoesi, gyermekházi és járóiskola kerestetik megvételre. Telefon: 38—61. 1368

Ujonnan épült családi ház sürgősen eladó. Fratelia III. ucca 30. 1369

Különfete

Diákokat teljes ellátásra veszek. Uri ház I. Str. Vasile Alexandri 7. II. emelet 27. 1351

Egyetemi hallgató középiskolai diákok korrepetálását vállalja délelőtti órára. Cím a kiadóban. 1361

Tanyás birtok 60 hold, országútnál négy kilométerre azonnali bérbeadó. I. Bulev. Diaconovici Loga 44. 1363

Nyakkendőit javít tisztít, fordít. Dr. Örfiné III. Str. Metianu 4. udvarban. 1359

Csere. Nagyvárad úri modern, komfortos, kertés magánház város központjában temesvári házzal elcserélhető. Hirdető címe a kiadóban. 1900

Keresek 2 ügyes leányt táncosnőnek balettbé, jó fizetéssel és teljes ellátással. Bulev. Carol 17. 1370

Szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle Hlomot, Hlomot, Hlomot-tejszappant és Hlomot, Hlomot, Hlomot. Kapható kizárólag a

Városi gyógyszertárban

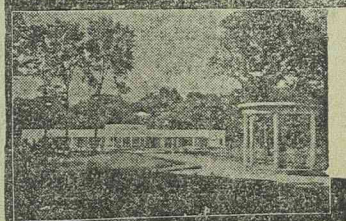
a „Fekete Sashoz” az Arany Szarvas épületében I. Piața I. C. Brătianu.

A Temesvári Bank épületében

modern 3 szobás és 5 szobás lakás azonnala. Modern 3 szobás lakás november 1-re kiadó. Bővebbet a Temesvári Bank házközvetőségénél.

Hirdessen a Déli Hírlap-ban

BAILE LIPOVA - BANAT

Gyógyít: érelmeszesedést, szív, vérnyomás, reuma, idegrendszer, máj és vese, vérszegénység és női bajok. Szezón: május 1-től október 15-ig.